

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS BIBLIOTEKA

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS BIBLIOTEKOS
LIETUVOS BIBLIOTEKININKŲ DRAUGIJOS
SKYRIUS

POVILAS SAUDARGAS
Bibliografijos rodyklė

Vilnius, 2008

UDK 012 [Saudargas]; 016:02; 02(474.5) (092)
Sa246

Parengė
Bronislava Kisielienė

Redaktorių kolegija:
Juozas Marcinkevičius (pirm.), Kristina Janušaitė,
Birutė Railienė (ats. red.)

ISBN 978-9986-498-40-7
© Lietuvos mokslų akademijos biblioteka, 2008

Turinys

Pratarmė	6
Povilo Saudargo gyvenimo kelias ir laikas	7
<i>Vaikystės ir jaunystės aidai. P. Saudargas</i>	7
<i>Lietuvoje žinomas bibliotekininkystės specialistas. K. Sinkevičius</i>	14
<i>Darbai ir dienos XXVII knygos mėgėjų draugijoje. D. Poškienė</i>	17
<i>Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje. B. Railienė</i>	18
Svarbiausios gyvenimo ir veiklos datos	23
Knygos	24
Straipsniai	26
Redaktorius, redakcinės kolegijos narys	39
Recenzentas	43
Diplominių darbų mokslinis vadovas	44
Ikonografija	49
Literatūra apie Povilą Saudargą	52
Sutrumpinimai	59
Asmenvardžių rodyklė	60

Pratarmė

Lietuvos bibliotekininko, Lietuvos mokslų akademijos direktoriaus pavaduotojo mokslo reikalams, ilgamečio Vilniaus universiteto dėstytojo, Lietuvos bibliotekininkų draugijos tarybos nario, atkurtos XXVII knygų mėgėjų draugijos vicepirmininko Povilo Saudargo darbų bibliografijos rodyklė apima jo mokslinės ir organizacinės veiklos laikotarpį iki 2008 m.

Rodyklę sudaro P. Saudargo knygos ir straipsniai apie bibliotekininkystės specialistų kvalifikacijos kėlimą, skaitymo sociologiją ir psichologiją. Skaitymą (lektologiją) traktuoja kaip vieną iš pagrindinių būdų intelektą praturtinti, įgyti naujos informacijos, išmokti savarankiškai mąstyti.

Leidinio pradžioje, spausdinamas straipsnis „Povilo Saudargo kelias ir laikas“, kuriame P. Saudargas aprašo savo vaikystės ir jaunystės prisiminimus. Apie jo nuveiktus darbus pasakoja profesorius Klemensas Sinkevičius, Dalia Poškienė, Birutė Railienė. Pateiktos svarbiausios gyvenimo ir profesinės veiklos datos.

Bibliografijos rodyklė suskirstyta į 7 skyrius: „Knygos“, „Straipsniai“, „Redaktorius, redakcinės kolegijos narys“, „Recenzentas“, „Diplominių darbų mokslinis vadovas“, „Ikonografija“, „Literatūra apie Povilą Saudargą“. Medžiaga išdėstyta chronologine tvarka, o metų ribose – abėcėlės. Leidinio pabaigoje pateiktas sutrumpinimų sąrašas ir asmenvardžių rodyklė.

Rodyklėje yra pateikta medžiagos apie Povilo Saudargo veiklą Lietuvos bibliotekininkų draugijoje, XXVII Knygų mėgėjų draugijose. Rasta straipsnių apie jo dalyvavimą IFLA ir kitose tarptautinėse konferencijose, įvykusiose įvairiose pasaulio šalyse.

P. Saudargo gebėjimas gyvai ir nuoširdžiai bendrauti su mokslininkais, įvairių įstaigų darbuotojais, studentais, skaitytojais suteikia galimybių jam organizuoti labai daug renginių Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje, bei susitikimų su žymiais visuomenės ir mokslo žmonėmis. Pažymėtinas triušas rengiant Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslų akademijų bibliotekų tarptautines „Bibliopolio“ konferencijas.

Daugelyje Lietuvos bibliotekų dirba P. Saudargo studentai, kurie su meile ir pagarba prisimena savo dėstytoją, mokslinių darbų vadovą.

P. Saudargo meilę knygai, žmogui galima būtų apibūdinti tokiais poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais: „Palaiminta ranka, glostanti vaiko galvą, laikanti knygą arba tiesianti ją – kaip duoną, kitam.“

Rodyklės medžiaga aprašyta remiantis leidiniu „Bibliografinio aprašo reikalavimai Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje sudaromiems literatūros sąrašams. 2-asis papildytas ir pataisytas leidimas“ (Vilnius, 2005). Sutrumpinimų sąrašas sudarytas pagal instrukciją „Lietuviškų žodžių trumpinimas bibliografiniame apraše“ (Vilnius, 1993).

Rengiant rodyklę medžiaga rinkta iš Lietuvos mokslų akademijos, Vilniaus universiteto, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekų, interneto puslapių: www.lrs.lt, www.mab.lt ir kt., taip pat asmeninių P. Saudargo ir K. Sinkevičiaus archyvų.

Bronislava Kisieliene

Povilo Saudargo gyvenimo kelias ir laikas

Vaikystės ir jaunystės aidai. Gimiau 1938 m. rugpjūčio 15 d. Plungėje, beveik Žemaitijos centre. Greta namų, tik nusileidus nuo aukšto šlaito, vingiavo Babrungas, vardą gavęs nuo kažkada čia gausiai gyvenusių bebrų. Besiplečiantis miestelis ne tik išgyvendino bebrus, bet ir vėžiai išnyko, tik pasakojimus teko girdėti, kiek daug jų būta. Didžiausias džiaugsmas vasarą buvo upė: gali maudytis kiek nori, vis kokią žuvelę pasigauni stalui pagardinti, o aplinkiniuose krūmuose ir brūzgynuose, ir slėptuvę galima būdavo iširengti, vaizduoti su absurdo atspalviu ir tokie keisti dalykai, kai žmogus pabudęs neberanda savo nosies. Vaikų biblioteka buvo skurdoka, pasirinkimas menkas, tai pradėjęs Šekspyro dramas, kiek jų buvo, visas perskaičiau. Galėjau didžiulis prieš bendraklasius, kuriems vien keisčiausi vardai – Makbetas ar Hamletas – keldavo nuostabą. Intensyvus tragedijų veiksmas buvo įdomus, juo labiau, kad žiauri pokario tikrovė buvo reali vaikystės palydovė. Šeimoje knygų buvo nedaug. Didžiausias malonumas buvo klausytis istorijų apie Pilėnų gynimą, Didžiuosius Lietuvos kunigaikščius. Besitraukdami vokiečiai paliko didžiulį, puikiai išleistą visuotinės meno istorijos albumą. Varčiau daugybę kartų. Moteris šokiravo antikinių skulptūrų nuogybės. Nuo rusų slėpėme gausiai iliustruotą, prabangiai išleistą knygą apie Darių ir Girėną. Liko ir fašistinės literatūros – apie Hitlerį, bolševikų žiaurumus. Atsibeldė uniformotas tikrintojas. Visi suaugę buvo užsiėmę ūkio darbais, prisiėjo man rodyti turimas knygas. Apėjo visus sandėlius ir ten kažką aptiko, ilgai vartė, bet lietuviškai nemokėjo, aš jam negalėjau paaiškinti, kas ten parašyta ir pavaizduota.

Tėvas Povilas, kilęs iš gausios šeimos, dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą su broliu iškeliavo skalesnės duonos ieškoti į Užatlantį. Dėl kažkokios menkos ligos, atrodo, dėl akių uždegimo, JAV nepriėmė, metus kitus vargo Argentinos fermose baisiame karštyje. Vergiškas darbas, menkiausias uždarbis. Pagaliau pasisekė pasiekti išsvajotą tikrąją Ameriką. Karo metais klestėjo pramonė, gerėjo uždarbiai, tapo ponu, važinėjo sava mašina, buvo darbštus, įtikdavo bosams. Gaila, nebuvo protelio „išpešti“ daugiau atsiminimų apie jo gyvenimo vingius. Tėvas buvo uždarakas, kaip tikras žemaitis, be reikalo neplepėdavo, tik kartą daugiau atsivėrė apie Ameriką, kurios tikru piliečiu tapo ir ten apsiprato. Gal būtų negrįžęs, bet gavo graudų laišką iš Lietuvos, kad žūsta neprižiūrimas ūkis, griūva namai.

Nuo vaikystės, su motinos pienu, įgyta žemės vertės samprata skatino išigyti kuo daugiau žemės, tapti tikru ūkininku. Liko tik miglotos žinios, kad įgytos žemės didelė dalis buvo išparceliuota vykdant žemės reformą, dingo nemaža dalis pinigų laiduojant už kažkokio vargetos vekselius. Liko tik paguoda, kad nėra to blogo, kas neišeitų į gera, arba nuostata – „kas bus, kas nebus, o žemaitis, nepražus“. Jeigu būtų iškilęs į dvarponius ar buožes, būtume

apturėję keliones už Uralo, žemės galo. Vien „amerikono“ pravardė tremties metais galėjo būti pakankamas įkaltis pakliūti į „liaudies priešų“ sąrašus.

Tikriausiai tai buvo 1948 metai, o gal ir ankstesni. Kiekvienais metais kartodavosi vežimo „akcijos“. Gandas apie ruošiamus sąrašus greit pasklisdavo. Su tėveliu nuvykome į malūną parvežt miltų atsargos, jei reikės iškelti. Ir iš tiesų, „akcija“ prasidėjo. Miestelis ištuštėjo, visi lyg išmirę. Tik mes, keletas vaikigalių, vaikštinėjome po centrą, sėdami prie geležinkelio stoties zujančias mašinas. Tiek to supratimo dešimtmečiams, bet slogi nuotaika visus užvaldė ir jokios romantikos, kad tai gali būti įdomi kelionė, neliko. O kiek iki tos stoties – koks puskilometris, kodėl nepažiūrėjus, kas ten vyksta. Į mus niekas nekreipė dėmesio. Pilna kareivėlių, kai kurie miega po naktinio „darbo“ ant rąstų krūvos. Zuja sargybiniai. Įsiminė ūkininkas, kuris gražiai supakavęs darbo įrankius – sulenktas dvitraukis pjūklas, kirvukai – bandė gauti leidimą pasiimti juos į vagoną. Jį siuntinėjo nuo vieno viršininko prie kito, kol be nieko buvo įgrūstas į vagoną... Labai visi skubėjo, pasigirdo komandos, su trenksmu uždarinėjo vagonus. Kiek jų ten buvo? Visas ešelonas: gal 20, gal daugiau. Tuoj jis pajudėjo... ir pasigirdo verksmas. Jį lyg aidą atkartoję kiekvienas vagonas, o verksmas vis stiprėjo. Apstulbę stovėjome, kol už posūkio dingo visas sąstatas. Kam teko girdėti tūkstančius verkiančių? Kiek buvo tokių traukinių? Šis įvykis vis grįžta, ypač minint Gedulo ir Vilties dieną.

Sibiro tema ilgai lydėjo visokiausiais pavidalais. Tėvai visą laiką nuomojo kambarį gimnazistėms iš tolimesnių kaimų: išmaitinti keturias burnas ne taip paprasta. Be manęs, pagranduko, dar trys seserys. Kažkuriais metais, po to įsimintino įvykio, vieną naktelę atsibeldė sribai ir pranešė, kad tremtinių sąrašė dvi nuomininkės seserys gimnazistės. Jų tėvai pakliuvo į kitą ešeloną, jos dar nepilnametės, vos ne pusplikės su pusmaišiu miltų buvo įgrūstos į gyvulinį vagoną. Šios istorijos pabaiga laiminga. Kelionėje tikrino sąrašus. Vargšės seserys atrodė apgailėtina, apie tėvus nenorėjo ar negalėjo nieko pasakyti, jas gražino į Plungę.

Po kurio laiko naujas džiaugsmas – iš Sibiro grįžo dėdė – mamos brolis Kazimieras Sidabras. Įsiminė ta diena. Buvo stambus, galingas vyras, turtingas ūkininkas, net 50 ha žemės turėjo prie Žemaičių Kalvarijos. Su Tėvu kartą kitą ten lankėmės, taip skaniai maitindavo. Dėdė buvo išprusęs žmogus. Turėjo radiją, kurią karo laikais reikėjo slėpti.

Jau būdamas studentu peržiūrėjau jo biblioteką. Lietuvių prieškarinio autoriai, mokslinės knygos. Ypač nustebino caro laikų S. Žukovskio, A. Puškino, M. Lermontovo gražiai įrišti poezijos tomeliai. Kai jau nukrypau nuo temos, turiu pasakyti, kad prieš porą metų, vienoj konferencijoje klausiau Žavintos Sidabraitės pranešimą apie Mažosios Lietuvos lietuvininkų gyvenimą. Intuicija sakė, kad tai gali būti mano giminaitė. Nė kiek neapsirikau, taip ir buvo. Šiandien ji Klaipėdos universiteto docentė. Įteikė monografiją apie garsų Mažosios Lietuvos veikėją K. G. Milkų. Nutarėme, kad reikia pasigilinti į mūsų giminės ištakas.

Dar vienas įsimintinas epizodas. Nukrypstu „į lankas“, naiviai atrodo, kad tų laikų liudijimai gali būti įdomūs, nes ir tų liudininkų vis mažiau lieka. Plungėje nepriklausomybės metais buvo garsi vienuolių kapucinų bendruomenė, jauki jų medinė bažnytelė. Vienuolius po karo išvaikė, Dievo namai tapo sporto sale. Liko tik vienas olandas vienuolis – tėvas Jonas, nespėjęs pasitraukti. Gyveno kitoje gatvės pusėje, pas davatkėles prisiglaudęs. Užsimezgė su juo draugystė. Tėvas Jonas buvo neeilinė asmenybė. Paukščiai lesdavo iš jo rankų, šventu žmogumi jį vadino, fotografavo ir seseris to amato išmokė. Turėjo daugybę knygų ir aš prie jų įjunkau. Turėjo įdomiausias lektūros, netgi apie paukščių prisijaukinimą – nesaugojo savo šventumo aureolės. Duodavo knygų apie katalikų persekiojimus – išpėdavo, kad niekam nerodyčiau. Po kurio laiko uždraudė jam aukoti šv. Mišias, tad jis įkūrė pagrindinę bažnytelę savo namuose. Didelis autoritetas buvo naujas jaunas kunigėlis. Jo vadovaujamo vaikų choro giedojimas buvo populiariesnis už suaugusiųjų. Iš kunigėlio ir knygų gaudavome. Klausinėdavo, kaip įsiminėme perskaitytą tekstą. Buvau laimingas, nes sklandžiai atpasakojau vieną apsakymą, o mano draugas kažką labai nerišliai kalbėjo. Kasdienis gyvenimas man atrodė gana pilkas ir neįdomus. Puikiausia kompensacija buvo literatūros pasaulis. Vyriausia sesė Birutė mokėsi dar Nepriklausomybės metais, liko jos vadovėliai. Kai paklausdavo ko norėčiau, prašydavau iš jų paskaityti. Labiausiai įsiminė istorija apie kunigaikštį Margirį ir Pilėnų gynimą. Istorija tapo mano mėgstamiausia disciplina. Skaitydavau vadovėlį nuo pradžios iki pabaigos, tapau geriausiu istoriku ir istorijos būrelio dalyviu. Skaičiau pranešimą apie dekabristų sukilimą: mokytojas davė straipsnį rusų kalba, šiaip taip išverčiau ir didžiavausi, kad daugiau žinau, negu vadovėlyje parašyta.

Tapau pastoviu tiek mokyklos, tiek miesto vaikų bibliotekos lankytoju. Mokykloje pavaduodavau mokytoją bibliotekininkę ir įgijau bendraklasių pagarbą. Aptarnavimas buvo labai paprastas: prie klasioko pavardės reikėjo parašyti inventorinį knygos numerį. Vieną gražią dieną bibliotekoje atrinko visas „buržuazinių“ laikų knygas. Kietais viršeliais, gražiai įrištos: V. Krėvė, L. Tolstojus, J. W. Goethe... Paklausiau, koks jų likimas. Atsakė, kad bus sunaikintos. Kaip gaila pasidarė, kad nespėjau jų perskaityti. Likimo ironija. Knygas į makulatūrą teko vežti mano tėvui. Porą, kažkur ratuose užkritusių, parnešė namo. Apgailėjau, kad neišgelbėjau daugiau. Galėjau daryti ką norėjau, biblioteka buvo mano žinioje.

Baigus šią „sibirizijos“ temą – dar keletas tų laikų prisiminimų. Kaip minėjau, tėveliui nuo caro laikų liko du mediniai nameliai. Nuostabioj vietoj, netoli bažnyčios, miesto centro ir kapinių. Sovietų valdžia paskaičiavo, kad pagal jų įstatymus tiek daug nepriklauso ir pabandė tuos namus nusavinti. Žemaičiai sunkiai įkandami žmonės. Vienas namas buvo paskirstytas tarp giminių ir pažįstamų. Visa tai sunku buvo įteisinti ir prasidėjo nepabaigiami teismai. Reikėjo įrodyti, kad mūsų turtas mums nepriklauso. Atsimenu paskutinį, o gal priešpaskutinį procesą pas Plungės pagarsėjusį partinį veikėją. Jis sukvietė kažkokią komisiją, kuri turėjo išspręsti nesibaigiančią bylą.

Prisisegiau įspūdingą VU baigimo rombą ir bandžiau sugraudinti komisiją. Argumentai buvo paprasti: tėvai rūpinosi vaikais, visi keturi baigėme aukštuosius mokslus, nuosavybę teisėtai paveldėjo. Miesto valdžia atsisako perimti pastatus, jiems reikalingas brangus kapitalinis remontas. Ne Stalino laiku gyvename, tėvas jau senas, vaikai pasirūpins remontu. Mano pagraudenimai turėjo poveikį, atsirado pritariančių. Diskusiją nutraukė pirmininkaujantis: niekas neturi teisės pažeidinėti tarybinių įstatymų... Naujas nacionalizavimo procesas vėl tęsiasi teismuose. Gal įstatymai pasikeitė, gal senaties terminą pripažino, bet samanotos bakužės liko mūsų nuosavybėje ir per atostogas visi galėdavome sugrįžti į tėviškę.

Taip toli nukrypęs nuo temos negaliu nepaminėti dar vieno epizodo. Turėjome per daug gyvenamo ploto, o tai buvo beveik nusikaltimas. Vieną gražią dieną pas mus „komandiravo“ trejetą kareivių. Paaiškino, kad jų užduotis saugoti tiltą per Babrungo upelį. Įsikūrė atskirame kambaryje ir jau kitą dieną tėvas pastebėjo, kad dingo jo asmeniniai daiktai. Apgyvendinti kareivėliai tapo lyg šeimos nariai. Neprašyti ateidavo ir išeidavo. Viskuo domėjosi ir visur savo trigrašį kišdavo. Nuo tada prasidėjo mano „disidentinė“ veikla. Buvome persisunkę antirusiškėmis nuotaikomis ir tokių posakių išmokome, kurių dabar nedrįsčiau kartoti. Gavome naujus vadovėlius, tarp kurių įdomiausias buvo istorijos vadovėlis. Tiek carų, maršalų ir kitokių veikėjų, beveik visi ūsuoti ar barzdoti. Ir atėjo į galvą seserims tuos ūsus pagražinti ir padailinti. Neiškenčiau ir aš savo gabumų neparodęs. Brūkštelėjau riebiau per tuos ūsus. Meninių gabumų nuo mažens neturėjau – vaizdelis buvo nekoks. Vadovėlis pakliuvo atėjūnams. Vienas iš jų buvo mongoliško gymio, pats aršiausias. Jis ir atidavė tą knygą KGB. Tėvas grįžo pabalęs, nesavas, visa kaltė teko man, išgelbėjo mano gabumų ir metų stoka ir tai, kad papuošiau ir carus, ir tarybinius veikėjus. Nuo to laiko žinojau, kad nevalia knygų peckioti ir šventai šio priesako laikiausi. Kur kas vėliau paaiškėjo, kad marginalijos ir pastabos knygų paraštėse yra reikšmingas knygotyros šaltinis, padedantis charakterizuoti skaitytoją, teksto suvokimą, teikiantis daug papildomos informacijos.

Pagaliau paaiškėjo mūsų kareivėlių tikroji paskirtis. Vieną pavakarę grįžo didžiai susijaudinę ir ilgai aptarinėjo savo žygdarbius. Kaip šturmavo bunkerį, kaip atsišaudė, kaip viskas baigėsi, – pagėrę garsiai apie tai kalbėjo. Mūsų kiemas dažnai buvo pilnas kareivių, kai vieni „išvaduotojai“ dingo, geresnį kambarį užėmė aukštesnio rango karininkas su savo sugyventine.

Tėvą nuolat kankino dažni reikalavimai nenuspėjama kryptimi vežti sribus ir kitus veikėjus. Ateina žydelis iš KGB su sava komanda ir liepia kinkyti arklius. Gerai, jei grįždavo po dienos kitos. Kartais laukdavome ištisas savaites. Tėvas pasakojo: gurguolės priekyje – kulkosvaidis, viduryje – ginkluoti sribai, gale – vėl kulkosvaidis. Kūriau keršto planą, kaip atsiskaityti su kankintoju. Tas KGB veikėjas tapo žymiu prekybos veikėju, išvyko į Kauną, vėliau į Izraelį, taip aš jo nebesiečiau...

Kartą tie patys veikėjai nerado namuose tėvo, liepė motinai kinkyti arklus. Ji labai sutriko, ne jos tai darbas, tai to trūksta, tai ano nėra. Pakeiksnojo „draugai“, numojo ranka ir išsinešdino. Mano kraujas visai užvirė – kas gali skriausti geriausią mano motiną. Tėvo kelionės į nežinią labai ardė jos sveikatą. Motulė buvo ypatinga. Daug kas sakydavo, kad turiu būti laimingas, nes turiu tokią motiną. Giliai tikinti, švelni, blogo žodžio nepasakanti, viską atleidžianti. Ją žeidė mano lektūra, tarp kurios nebuvo religinių knygų. Nuolatiniai persekiojimai, nesibaigiančios bylos palaužė motinos sveikatą: mirė 58-erių metų. Aš mokiausi 9-oje klasėje. Tikriausiai daugeliui lieka kaltės prieš tėvus jausmas – galėjome būti geresni. Paauglystėje pradėjo trūkinėti artumo, abipusio supratimo ryšiai. Futbolas, žvejyba, draugai tapo svarbesni. Tekdavo išsisukinėti ne visai dorus darbus atliekant. Motina tik palinguodavo galvą, be priekaištų atleisdavo visas kaltes. Dažnai iš aplinkinių girdėjau: turi geriausią motiną...

Baigiau devynias klases Plungėje, o nuo rugsėjo – nauja mokykla Rietave. Įsikūriau pas vyriausią seserį Birutę, kuri ten pradėjo mokytojauti. Ir tėvui sumažėjo rūpesčių: nebereikėjo manęs maitinti.

Rietave pasinėriau į literatūrą. Apgailestavau, kad nebuvo istorikų būrelio, vadovėliai beveik be Lietuvos istorijos. Adolfo Šapokos istoriją tik VU dieniai kitai gavau paskaityti. Sužavėjo Adomo Mickevičiaus kūryba. Pirmą premiją literatų būrelis įvertino mano rašinį apie Konradą Valenrodą. Nori laimėti – derink lapės ir liūto savybes. Toks ten ir liūtas, nors gimęs po Liūto ženkle. Dažniausiai apsimetinėti teko rašant – laikmetis vertė ir prievartavo taikytis ir prisitaikyti, o kiek įmanoma ir nepasiduoti. Baigiant mokyklą lyg koks pragiedrulis pasirodė – buvo pasmerktas J. Stalino kultas. Visa informacija apie baisius stalinizmo laikmečio nusikaltimus buvo skaitoma uždaruose susirinkimuose – tik kompartijos nariams ir komjaunuoliams.

Studijas reikėjo rinktis tarp istorijos ir bibliotekininkystės. Viliojo knygų pasaulis. Pasirinkimą šia linkme lėmė ir tai, kad Rietave buvo dėstoma tik prancūzų kalba, o Plungėje mokiausi anglų kalbą. Kiekvienais metais reikėjo eksternu laikyti egzaminą. Savarankiškai mokantis ir pritingint anglų kalbos žinios gerokai susilpnėjo. Į bibliotekininkystę nebuvo stojamojo anglų kalbos egzamino.

Studijos VU prabėgo kaip viena diena. Specialybės dalykai, ypač bibliografijos disciplina, atrodė pilki ir nuobodūs. Kai pačiam teko dėstytojo duonos ragauti, paaiškėjo, kad oi kiek prakaito reikia išlieti, kiek žinių ir patirties reikia, kol paruoši vieną paskaitą. O kol paruoši visą kursą, ir jei dar ne vieną... Katedros vedėjas Levas Vladimirovas „iš nieko“, kviesdamas tik baigusius absolventus ir praktikus iš bibliotekų, greitai sukūrė pajėgų dėstytojų būrį. Abejingumą specialybės disciplinoms kompensavo platūs ir įdomūs literatūros kursai. Atsivėrė nežinomi Rusijos sidabrinio amžiaus ir kitos užsienio literatūros klodai. Literatūros mokslo įvadą įdomiai dėstė Irena Kostkevičiūtė. Galėjome džiaugtis ir gėrėtis Meilės Lukšienės, Vandos Zaborskaitės išmintimi ir erudicija. Šiandien šios pripažintos profesorės tuomet

buvo apkaltintos nacionalizmu ir kitomis antipartinėmis nuodėmėmis ir pašalintos iš VU. Lankiau specialybės studentų mokslinį būrelį, čia ne tokie jau pilki profesiniai dalykai atrodė. Užklysdavau į literatū būrelio sueigas. Buvau kurso seniūnas. Įsiminė gamybinės praktikos Kauno ir Leningrado (dabar Sankt Peterburgas) bibliotekose. Dėstytojaudamas daug vargo patyriau, kad kuo daugiau studentų per praktiką turėtų galimybę aplankyti Ermitažą, įvairiausių muziejus, garsiuosius teatrų spektaklius, buvusį imperatoriškąjį operos ir baletų teatrą. Suderini praktikos laiką, atvyksti su 12 studentų grupe ir sužinai, kad yra tik 2 vietos. Negi grįši atgal. Visokios išmonės reikėdavo, kartais padėdavo apeliavimas į tautų draugystės priesaką.

Kaip vieną geriausiai besimokantį, L. Vladimirovas pakvietė likti katedroje, bet apsireiškė griežtas partijos CK nutarimas: visus jaunus specialistus – į gamybą. Vedėjas apgailestavo dėl susidariusių nepalankių aplinkybių, pažadėjo greitai grąžinti į Vilnių su viena sąlyga: nesukurti šeimos. Daug nesvarstęs pasirinkau Pasvalį, kuo toliau nuo Žemaitijos, kad ir kitus Lietuvos kraštus geriau pažinčiau. Pasvalys pasirodė gana apleistas, purvinas rajono centras, garsėjantis žemės ūkio laimėjimas. Kultūrinis gyvenimas merdėjo. Apgailetini kultūros namai, kiauru stogu, verkiant remonto prašanti biblioteka. Sutiko vienintelė darbuotoja, padavusi atsistatydinimo pareiškimą. Gerai dar, kad atvyko dvi Bibliotekininkystės technikumą baigusios jaunos specialistės. Reikėjo tapti visų galų žinovu: ir remonto vykdytoju, ir apskaitininku, ir skaitytojus aptarnauti. Neišmaniau, nuo ko prasideda sąmata. Daugelio dalykų neišmaniau. Liko guostis tik linksma animacinio filmuko dainele: *šito nesimokėme, ši užduotis nežinoma*. Jaučiausi pernelyg didelis viršininkas – vienintelis *mokslinis bibliotekininkystės ir bibliografijos*, kaip rašoma VU diplome, specialistas visame rajone. Greitai įsivėliau į konfliktus su vietos valdžia. Įkurk raudonąjį kampelį rinkimams, pakabink lozungą, organizuok renginį „Kaip mes gyvensime komunizme“ ir t. t. Kažkodėl jaučiausi liūtu ir aiškinau, kad bibliotekai tokie dalykai nepriklauso, kad tai klubinio darbo objektas. Nesuderinęs su instancijomis „uždariau“ ilgus metus užsibuvusią parodą apie revoliucinį judėjimą rajone. Palikau tik senovės istorijos skyrių ir argumentavau, kad biblioteka turi rūpintis naujausios informacijos sklaida. Įsivėliau netgi į respublikinio masto konfliktą. 1961 metais Lietuva pagal skaitytojų aptarnavimo rodiklius tarp Sovietų Sąjungos šalių iškilo į pirmą vietą. Į kiekvieną šeimą iš bibliotekos buvo nugabenta knygų. Gražiai nuskambėjo raportas – skaito kiekviena šeima. Dėl tokio laimėjimo skeptikų netrūko, tačiau pradinis etapas buvo pozityvus. Buvo suskaičiuota, kiek yra realių skaitytojų, jie buvo suskirstyti į skaitančius, galinčius ir negalinčius skaityti, lankančius ir nelankančius bibliotekų. Atgijo nauja knygnešystė, plėtėsi kilnojamųjų bibliotekėlių tinklas. Knyga, pasak vaizdingo lozungo, lyg raudonieji kraujo kūneliai turėjo keliauti į darbo ir gyvenamąją vietas, pas kiekvieną sugebantį skaityti. Kaip griausmas iš giedro dangaus nuskambėjo Kultūros ministerijos reikalavimas, kad iki eilinių spalio revoliucijos (perverso) metinių bibliotekų skaitytojais turi tapti visi raštingi

gyventojai. Toks reikalavimas buvo visai nerealus, iš anekdotų pasaulio, kaip ir komunizmo statybos programa. Užteko naivumo aiškintis realias šių reikalavimų vykdymo galimybes. Paskaičiavus potencialius skaitytojus ir turimus knygų išteklius, sukvietus visus raštinguosius, viešosiose bibliotekose liktų tuščios lentynos! Parašiau straipsnį į žurnalą „Bibliotekų darbas“ (dabar „Tarp knygų“) skambiu pavadinimu: „Kam reikalingi tokie raportai?“. Žinoma, jo neatspausdino, bet respublikiniame bibliotekų darbuotojų renginyje Giruliuose ragino kalbėti: išklėjau viską, kas gulėjo „ant širdies“. Sulaukiau griausmingų aplodismentų, pritarimo. Netgi pats tuometinis Lietuvos respublikinės bibliotekos direktorius Juozas Vaclovas Jurgaitis pagyrė. Šito mažiausiai tikėjausi. Pasirodo, ir tarp aukštų pareigūnų pasitaiko sąžiningų ir sakančių tai, ką galvoja. V. Jurgaitis, jau dirbant VU, kvietė užimti Respublikinės bibliotekos direktoriaus pavaduotojo postą. Nesutikau, nes turėjau karčią patirtį, atgrasė begalinis bibliotekos veiklos ideologizavimas. Buvo ir tokių, kurie stebėjosi mano išūlumu ar naivumu. Prieš vėją nepapūsi: yra generalinė partijos linija. Už netinkamą elgesį laukė pelnyta bausmė. 1962 metų rugsėjo 1 dieną turėjau pradėti dirbti VU, o manęs neišleidžia. L. Vladimirovas siuntė aiškintis į Kultūros ministeriją – niekas nepadėjo. Katedros vedėjas ir VU bibliotekos direktorius visada būdavo taktiškas, bet šį kartą neištveręs pasakė: „Prikibai kaip šašas“. Turėjo žmogus belstis į aukščiausias partines instancijas. Netikėtai atėjo gera žinia – mane išleidžia. Tų pačių metų gruodžio mėnesį pradėjau dirbti VU Bibliotekininkystės katedros dėstytoju. Praktinio darbo patirtis buvo labai naudinga ir reikalinga, buvau pranašesnis prieš tuos, kurie tiesiai iš universiteto turėdavo stoti prieš studentų auditoriją. O tai ne taip paprasta.

Pasvaly buvo atgaivinta gera tradicija rengti kasmetines viso rajono bibliotekų apžiūras. Jų buvo per 40. Ekspertų komisija aplankydavo kiekvieną iš jų, įvertindavo visus darbo barus balais, nurodydavo trūkumus ir būdus jiems pašalinti. Visa tai buvo vadinama socialistiniu lenktyniavimu. Be to, nuolat tekdavo lankyti kaimo bibliotekas. Susisiekimo priemonė dažniausiai būdavo dviratis. Iki šiol palaikau ryšius su pirmąja darbovieta. Ji neatpažįstama: išaugo patalpų plotas, turi garbingą kraštiečio – rašytojo Mariaus Katiliškio vardą.

Sulaukus garbingo amžiaus keista, kad tokie ryškūs vaikystės ir jaunystės prisiminimai, o dabar tenka gerai pasukti galvą, kas buvo vakar ar ką skaitei užvakar.

Povilas Saudargas

Lietuvoje žinomas bibliotekininkystės specialistas, Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos direktoriaus pavaduotojas mokslui Povilas Saudargas 2008 m. rugpjūčio 15 d. švenčia 70 metų.

Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos direktoriaus pavaduotoju P. Saudargas dirba nuo 1992 m. vasario 1 d. Iki tos dienos jo biografijoje: Bibliotekininkystės ir bibliografijos specialybės studijos Vilniaus universitete (diplomas 1961 metais); darbas Pasvalio rajoninės bibliotekos vedėju (1961–1962 m.); dėstytojavimas Vilniaus universiteto Bibliotekininkystės katedroje (1962–1996 m.) bei Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi institute (1981–1992 m.).

Universitete ir institute P. Saudargas dėstė „Darbo su skaitytoju“ kursą. Šio kurso tuometinis tikslas – mokyti bibliotekininką propaguoti sovietinės sistemos nurodytus leidinius, reguliuoti skaitytojo skaitymo turinį. Ir pats kursas gyvojoje kalboje neretai buvo vadinamas „Vadovavimo skaitymui“ kursu. Toks šio kurso tikslas sunkiai derinosi su realybės poreikiais ar tikraisiais skaitytojų interesais.

Skaitytojai retai kada eidavo į biblioteką siekdami, kad bibliotekos darbuotojas vadovautų jų skaitymo repertuarui. Paprastai ieškodavo literatūros, atitinkančios jų mokslo, savišvietos, darbo interesus.

Dėstytojo karjerą P. Saudargui pradėti buvo nelengva, nes „Darbo su skaitytojais“ kursas neturėjo tvirtesnių teorijos pagrindų ir dėstyto tradicijų. Dažniausiai būdavo aptariamai praktiniai skaitytojų aptarnavimo klausimai ir remiamasi rusiškais vadovėliais, kurie, lyginant su kitų specialybių vadovėliais, buvo kritikuojami. Tokią situaciją nulėmė bendras sovietinių visuomenės mokslų atsilikimas. Buvo juokaujama, kad tik Mongolijoje ir TSRS sociologija yra nežinoma disciplina.

Dėstomam kursui trūko teorinių pagrindų. Bibliotekininkystės katedros vedėjas Levas Vladimirovas jaunam dėstytojui pasiūlė dalyvauti VU atliekamuose sociologiniuose tyrimuose, kuriems vadovavo Filosofijos katedros docentas Nikolajus Solovjovas. Apie jų rezultatus P. Saudargas skaitė pranešimus sąjunginėse ir Lietuvos bibliotekininkų konferencijose. Skaitymo tyrimų tema tapo pastovi kursiniuose ir diplominiuose darbuose. Palengva ir gana sunkiai formavosi naujas mokslinis požiūris į skaitybą. P. Saudargas buvo vienas iš šios srities pionierių.

Šį kursą dėstant itin pravartu buvo remtis sociologinių skaitymo tyrimų bei dalykinio bendradarbiavimo su bibliotekomis (su kvalifikaciją keliančiais darbuotojais bei su vakarinių ir neakivaizdinių skyrių studentais) duomenimis.

Povilas Saudargas, dėstydamas šį kursą, kiek teko pastebėti, itin aktyviai naudojosi sociologinių tyrimų bei minėtų kontaktų duomenimis. Buvo pakeistas ir dėstomo kurso pavadinimas. Jis buvo įvardintas „Lektologijos“ kursu.

Neatsitiktinai naujoje „Lektologijos“ programoje atsirado skaitymo sociologijos skyrius, kurį sudarė tyrimų metodologija, rezultatų apdorojimas ir metodika. Viena iš sudėtinių teorinių skaitybos dalių tapo skaitymo

psichologija: psichinių procesų ir savybių poveikis skaitymui ir lektūros suvokimui, įvairių literatūros rūšių ir žanrų suvokimo ypatybės, skaitytojų tipologija pagal socialinius, psichologinius, demografinius ir kitus aspektus.

Gerokai išplėstas skaitybos tyrimų istorijos skyrius: knyga ir skaitymas Lietuvoje, TSRS, užsienio šalyse.

„Lektologijos“ kurso dėstytojai, atsižvelgdami į ruošiamų specialistų poreikius, pradėjo intensyviau rengti metodinę medžiagą.

Naujas bendradarbio gyvenimo kelio etapas prasidėjo 1981 m. įkurtame Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi institute (LKDTI), į kurį pakviečiau dėstyti kaip turintį pedagoginę patirtį ir žinantį praktinius bibliotekų veiklos klausimus. Vienas iš jauno katedros vedėjo uždavinių buvo margam darbuotojų srautui – nuo bibliotekų direktorių iki kaimo bibliotekininkų – teikti naujausią informaciją, skleisti geriausią darbo patirtį, telkti dėstytojus, kurti mokymo planus ir programas. Be bibliotekininkų, teko rūpintis ir muziejininkų kvalifikacijos kėlimu.

Atsirado galimybė bendrauti su buvusiais auklėtiniais, įvertinti jų profesinį pasirengimą, žinių lygį ir spragas, savo ir kitų dėstytojų triūso rezultatus. Instituto vadovybė orientavo ne tik į naujų žinių sklaidą. Mokymo ir mokymosi procese reikėjo adekvačios metodikos. Buvo įsisavinta apskritų stalų, disputų, mokslinių ir praktinių konferencijų, išvažiuojamųjų konferencijų, dalykinių žaidimų, audiovizualinių priemonių naudojimo metodika. Reikėjo numatyti įvairios patirties, išsilavinimo ir amžiaus keliančiųjų kvalifikaciją galimybes įsisavinti teorines ir praktines žinias. Ypatingų pastangų reikėjo organizuojant išvažiuojamuosius užsiėmimus. Keliantieji kvalifikaciją susipažindavo su geriausių Lietuvos bibliotekų veikla ir metodais bei kita naudinga darbo patirtimi. Kvalifikacijos kėlimo maršrutai nusitęsė į Rusijos, Gruzijos ir Armėnijos bibliotekas. Sulaukdavome atsakomųjų vizitų. Buvo kviečiami dėstytojai iš minėtų šalių bibliotekininkystės mokslo ir metodikos centrų. Ypač glaudus bendradarbiavimas užsimezgė su Estijos bibliotekininkystės žinovais: Ivi Eenmae ir Kalju Oja. Jų paskaitos apie mokslinį darbo organizavimą, skaitytojų skaitymo tyrimus ir aptarnavimą žavėjo ne vieną keliančiųjų kvalifikaciją grupę.

Kartą buvo smagiai pasiūlyta, kad jau laikas vykti semtis patirties į Europą: gal į Paryžių ar Londoną. Užsimezgė ryšiai su Lenkijos bibliotekų darbuotojais. Planuota P. Saudargo stažuotė Suomijos bibliotekose. Deja, visa tai buvo tik gražios svajonės.

Mokymo kokybė – ne vienintelis rūpestis. Reikėjo palaikyti pastovius ryšius su Kultūros ministerija, Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, rajonų ir miestų centrinėmis bibliotekomis, formuoti Instituto (LKDTI) klausytojų grupes.

Sėkmingas darbas priklausė ir nuo P. Saudargo būdo ir charakterio savybių: komunikabilumo, sugebėjimo maloniai nuteikti dėstytojus ir klausytojus, sudominti naujais užmojais.

P. Saudargo skelbtuose darbuose ir konferencijų pranešimuose, be jo pagrindinių temų apie skaitybą, nemažai dėmesio skiriama bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo klausimams, atsižvelgiant į sparčiai augančius ir besikeičiančius skaitytojų poreikius.

Institute tapo tradiciniai kas savaitiniai susitikimai su žymiais kultūros, meno ir mokslo veikėjais. Įsiminė susitikimai su rašytojais, poetais, literatūros kritikais, teatro ir muzikos žinovais, visuomenės veikėjais. P. Saudargas negailėdavo jėgų ir laiko tokiems susitikimams organizuoti. Įsiminė popietė, kurios dalyviai buvo Kėdainių viešosios bibliotekos darbuotojai. Instituto darbuotojus sužavėjo šios bibliotekos etnografinio ansamblio „Jorija“ programa.

Daug pastangų reikėjo dirbant visuomeninį darbą. P. Saudargas buvo Instituto tarybos narys, mokymo kokybės kontrolės metodinės komisijos bibliotekininkystės sekcijos pirmininkas, atsakingas už darbuotojų ir klausytojų politinį švietimą. Be to, jis buvo Valstybinės tarpžinybinės bibliotekų komisijos darbo su skaitytojais tarybos ir VU bibliotekininkystės katedros lektologijos dalykinės komisijos narys.

Dėstymui naudingų žinių suteikė bendradarbiavimas su kitų šalių lektologais, dalyvavimas tarptautinėse konferencijose. Viena tokių konferencijų, kurioje dalyvavo P. Saudargas ir kur buvo nagrinėjami bibliotekų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo klausimai, vyko 1987 metų balandžio mėn. Rygoje. P. Saudargas dalyvavo ir kitoje, itin reikšmingoje konferencijoje – 57-ojoje IFLA sesijoje, vykusioje 1991 m. rugpjūčio mėn. Maskvoje. Konferencijose sukauptos žinios ir įgyta praktika P. Saudargui naudinga dirbant Mokslų akademijos bibliotekoje.

P. Saudargas semiasi žinių bei patyrimo dalyvaudamas reguliariai rengiamose tarptautinėse Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslų akademijų bibliotekų darbuotojų konferencijose, įvardijamose „Bibliopolio“ vardažodžiu.

P. Saudargas aktyviai dalyvavo atkuriant sovietmečiu nutrauktą Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) veiklą. Atkuriamajame LBD suvažiavime jis išrinktas LBD Tarybos nariu. Keletą metų ėjo Tarybos sekretoriaus bei LBD pirmininko pavaduotojo ir LBD Metų bibliotekininko konkurso pirmininko pareigas.

P. Saudargas buvo išrinktas ir atkurtos XXVII knygų mėgėjų draugijos vicepirmininku.

Septyniasdešimtmetis – garbinga sukaktis. Tai brandus amžius, atveriantis naujas vertingų publikacijų rengimo galimybes.

Linkėdamas geros sveikatos, tolesnių brandžios veiklos rezultatų ir nuolatinės sėkmės –

Klemensas Sinkevičius

Darbai ir dienos XXVII knygos mėgėjų draugijoje. 1993 metais Kaune susirinko iniciatyvinė grupė ir atkūrė nepriklausomoje Lietuvoje gyvavusią ir daug gerų darbų nuveikusią XXVII knygos mėgėjų draugiją.

Povilas Saudargas Draugijos gretose nuo 1994 m. Minint atkurtos Draugijos 15 metų jubiliejų, buvo pažymėta, kad kolega vienas iš aktyviausių ir veikliausių narių. Nuolat renkamas į valdybą, jau trečia kadencija yra pirmininko pavaduotojas. Jam užtenka kantrybės ir užsispyrimo tvarkyti reikalus su įvairiomis valdžios instancijomis. Keičiantis pirmininkams, dingo Draugijos registracijos pažymėjimas, teko persiregistruoti Teisingumo ministerijoje, o tai paini ir daug pastangų pareikalavusi procedūra.

Nuo 1994 metų XXVII knygos mėgėjų draugija Kaune rengia Knygos šventes, skirtas Spaudos atgavimo kalbos ir knygos dienai. Jos metu organizuojami bibliofilinių leidinių konkursai, konferencijos, knygų pristatymai, pranešimai knygotyros ir bibliofilijos klausimais. Šventės dalis – meninė programa. Pagrindiniai organizavimo darbai tenka D. Poškieniui ir kitiems kauniečiams. P. Saudargas talkina rengiant parodas, leidžiant šventei skirtus leidinius, dalyvauja konkursų vertinimo komisijose, siekia, kad vilniečiai, pagal išgales, prisidėtų ir dalyvautų. Jo iniciatyva surengta ekskursija į Užnemunę. P. Saudargui rekomendavus, 2001 m. Draugijos garbės nariu buvo išrinktas prof. Kazys Varnelis, garsaus muziejaus įkūrėjas ir vienos žymiausių bibliofilijos kolekcijų Lietuvoje savininkas.

P. Saudargas siekia, kad Draugijos renginiai vyktų ne tik Kaune. Jo pakviesta į Draugiją įstojo žinoma menotyrininkė ir teatrologė Beatričė Kleizaitė-Vasaris. Ji rengė kapitalinį leidinį apie lietuvių dailininkų darbus JAV ir Kanados šventovėse. Šių darbų meninės nuotraukos eksponuotos Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje, vėliau paroda pristatyta Raudondvario visuomenėi, keliavo į daugelį bibliotekų ir kultūros centrų.

Bibliofilinė knyga „Kryždirbystė Lietuvoje“ pasirodė 1998 m. Jos sudarytojai – Draugijos narys akad. Antanas Buračas ir Antanas Stravinskas. Knyga, P. Saudargo pastangomis buvo išpūdingai pristatyta pilnutėlėje Lietuvos mokslų akademijos Mažojoje salėje.

XXVII knygos mėgėjų draugija ir Kauno savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka, poetui akademikui, Draugijos garbės nariui Justinui Marcinkevičiui pasiūlius, išleido V. Kudirkos poezijos rinkinio „Laisvos valandos“ faksimilinį leidinį. P. Saudargas telkė pajėgas 2005 m. pristatant šią knygą Kudirkos Naumiestyje, bendromis pastangomis buvo organizuota konferencija ir „Laisvų valandų“ leidinių paroda. Šios knygos sutiktuvės P. Saudargo iniciatyva vyko Lietuvos mokslų akademijos Mažojoje salėje. Kalbėjo Justinas Marcinkevičius, prof. Vanda Zaborskaitė, Draugijos pirmininkė Beatričė Kleizaitė-Vasaris, buvo pagerbta leidinio vadybininkė Dalia Poškienė.

2002 m. Kauno įgulos karininkų ramovėje vyko Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) organizuota konferencija „Lietuvos gynėjai

literatūroje ir mene“, kurioje P. Saudargas skaitė pranešimą. Tais pačiais metais buvo pristatytas B. Kleizaitės-Vasaris albumas „Lietuvių dailininkų darbai JAV ir Kanados šventovėse“. Draugija organizavo išpūdingą Justino Marcinkevičiaus autorinį vakarą Kauno kolegijoje.

Pulkininkas Vytautas Steponaitis buvo vienas iš XXVII knygos mėgėjų draugijos kūrėjų. 2003 m. Kauno įgulos karininkų ramovėje surengtoje konferencijoje „Vytautas Steponaitis – iškilusis knygos žmogus“ P. Saudargas skaitė pranešimą apie Lietuvos kariuomenės Centrinės bibliotekos direktorių Aleksandrą Ružancovą. Dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas sukūrė XXVII knygos mėgėjų draugijos logotipą. 2007 m., tarpininkaujant P. Saudargui, Kauno įgulos karininkų ramovėje buvo surengta dailininko 100-mečio minėjimo jubiliejinė paroda iš Lietuvos dailės muziejaus fondų.

2004–2006 m. Draugijos valdybai buvo ypač sudėtingi. Pirmininkė B. Kleizaitė-Vasaris turėjo daugybę reikalų užsienio šalyse, pagrindinis krūvis teko pavaduotojui. Reikėjo keisti įstatus, pradėti sudėtingą Draugijos registravimo procedūrą pagal naujus draugijų veiklos nuostatus. Išrinkus naują valdybą, P. Saudargas tapo pirmininkės pavaduotoju. Draugijos būstinė liko Lietuvos MA bibliotekoje.

P. Saudargo pedagoginė patirtis, tolerancija, geranoriškumas, įvairiausiai interesai ir erudicija reiškiasi ir Draugijos veikloje. Jis pelnė knygų pasitikėjimą ir pagarbą. Septyniasdešimtmečio proga linkime Povilui Saudargui darbingų ir kūrybingų metų, prasmingos veiklos.

Dalia Poškienė

XXVII knygos mėgėjų draugijos pirmininkė
Lietuvos universitetų moterų asociacijos prezidentė

Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje Povilas Saudargas pradėjo dirbti 1992 m., pakviestas direktoriaus dr. Juozo Marcinkevičiaus. Naujajam direktoriaus pavaduotojui mokslo reikalams buvo paskirta kuruoti Katalogų, Komplektavimo, Informacijos, Rankraščių, Retų spaudinių, Reprografijos, Senosios periodikos skyrių veiklą. Jau kelerius metus P. Saudargas dalyvauja bibliotekos Tarybos veikloje. Bibliotekos Kolegijos posėdžiuose P. Saudargas pristato mokslinio-tiriamąo darbo, kvalifikacijos kėlimo, parodų rengimo klausimus.

Vienas plačiausių mokslinės veiklos barų bibliotekoje, kuruojamų direktoriaus pavaduotojo – *mokslinės konferencijos*. Rimtas išmėginimas P. Saudargo laukė pačioje darbo pradžioje – teko dalyvauti organizuojant tradicinę mūsų bibliotekos mokslinę-praktinę konferenciją *Bibliopolį*. Šią konferenciją kartu su Latvijos ir Estijos kolegoms iš Mokslo akademijų bibliotekų rengiame jau nuo 1967 m. Kiekvieną kartą renginys organizuojamas vis kitoje šalyje: Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. 1993 m. penkioliktąjį *Bibliopolį*

mūsų biblioteka surengė Pakretuonėje, vandens malūne, gražioje vietoje Švenčionių miške. Renginys pavyko: buvo ir rimtų pranešimų, ir saviveiklinė programa, ir daug svečių sukviesta. Deja, iš dalyvių tarpo jau pasitraukė Estijos kolegos, kuomet Estijos mokslų akademijos biblioteka tapo pavaldi Talino pedagoginiam universitetui. Estai į *Bibliopolį* kvietė paskutinį kartą 2004 m. Iki 2008 m. įvyko dar septyni *Bibliopoliai*. P. Saudargas rūpinosi ne tik pranešimų klausimu, bet ir kai kuriais organizaciniais reikalais, palaikė ryšius su Estijos ir Latvijos mokslų akademijų bibliotekomis.

Dar viena tradicinė mūsų bibliotekos konferencija – *Litbelpolis*, nuo 1974 m. organizuojamas kartu su kolegomis iš Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos centrinės mokslinės J. Kolaso bibliotekos. P. Saudargas į šį veiklos barą taip pat aktyviai įsitraukė: prisidėjo prie organizavimo darbų bei skaitė šiuos pranešimus: „*Bibliotekos ir visuomenės ryšiai*“ (1998), „*Parodos Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje: tradicijos ir dabartinės jų organizavimo bei populiarinimo tendencijos*“ (1999), „*Profesinės bibliotekininkų draugijos Lietuvoje: veiklos diferenciacija ir integracija*“ (2001). 2006 m. P. Saudargas pasirūpino, kad konferencijos „*Rašytinis paveldas mokslinėse bibliotekose: sklaidos tradicijos ir naujovės*“ rengėjų gretas papildytų ir Kauno apskrities viešoji biblioteka, o paramą skirtų Lietuvos 1000-čio minėjimo direkcija.

Be tradicinių konferencijų bibliotekoje vyksta nemažai mokslinių renginių, kurių pranešimų repertuaru tenka rūpintis P. Saudargui.

Dar viena veiklos sritis, kurioje praverčia darbo su visuomene patirtis – *parodos*. Kaip Parodų organizavimo komisijos pirmininkas, P. Saudargas nepaleidžia kalendoriaus iš rankų: kad tik nepraleidus kokio jubiliejaus, kad tik pavyktų suderinti norus ir galimybes. Prie šios veiklos prisideda ir kiti Parodų komisijos nariai: R. Cicėnienė, D. Daukšienė, A. Grybienė, D. Narbutienė, V. Navaitis, B. Pilipavičienė, B. Railienė, I. Surgėlienė. Išankstinius parodų planus komisijos pirmininkas aptaria su Lietuvos mokslų akademija – sekretorė akad. V. Vasliauskienė padeda suderinti akademijos renginių planus su mūsų parodomis. Nuolat palaikomi ryšiai su Lietuvos MA skyriais. P. Saudargas kiekvienais metais pageidavimus jubiliejinėms parodoms rengti surenka iš mūsų bibliotekos aptarnaujamų mokslo institutų, kitų institucijų ir privačių mokslininkų, menininkų. Siekdamas išvengti dubliavimo, parodų planus derina su Vilniaus universiteto ir Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekomis.

Parodos rengiamos ir su kitomis institucijomis, darbuotojai kviečiami dalyvauti bei tarti žodį parodų atidarymo metu iš: Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, Lietuvos katalikų mokslų akademijos, Lietuvių kalbos, Lietuvių istorijos, kitų valstybinių mokslo institutų. Buvo surengtos kitų šalių ledinių parodos: „*Baltarusijos mokslinė knyga 2000–2003*“, „*Japonijos fondo dovanoti leidiniai*“. Pagerbiami ir kitų šalių Mokslų akademijų nusipelnę nariai: buvo surengta jubiliejinė paroda Latvijos MA prezidentui J. Stradiniui. Su Panevėžio miesto G. Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka užmegztas turiningas bendradarbiavimas: rengta Panevėžio miesto 500-čio jubiliejinė

paroda, keletas parodų buvo išvežta į šią biblioteką, joje P. Saudargas su kolegomis viešėjo per Lietuvos MA dienas Panevėžyje. Ypač daug dėmesio sulaukė tarptautinis renginys –kunigo V. Aliulio ir istorikės G. Gustaitės rūpesčiu iš Marijonų vienuolijos Vatikane mūsų bibliotekai buvo perduota periodinių leidinių ir knygų kolekcija, eksponuota parodoje. „*Marijonų vienuolijos dovanoti leidiniai*“.

P. Saudargas siekia, kad moksliniai renginiai, vykstantys tiek mūsų bibliotekoje, tiek Lietuvos mokslų akademijoje ar kitose mokslo institucijose, būtų derinami su mūsų parodų planais. Paminėti galėčiau kelias žymesnes parodas, organizuotas kartu su mokslinėmis konferencijomis: „*Evangelikų reformatų sinodui – 450*“, „*Neris ir jos krantai. Nuo Konstantino Tiškevičiaus iki mūsų dienų*“, „*Baltijos šalių mokslo istorikų ryšiai*“, kitos. Informacijos skyriaus surengtos parodos „komandiruotos“ į LR Seimą ten vykusių renginių moksliniam apipavidalinimui: „*Didžiajam Vilniaus Seimui – 100*“, „*Lietuvos Konstitucijos*“, „*Lietuvių mokslo draugijai – 100*“. Pastarosios dar neeksponuotos medžiagos filmuoti į biblioteką atvyko Lietuvos televizijos laidos „*Požiūris*“ grupė, P. Saudargas su kolegomis apie eksponatus pasakojo.

Parodų rengimo komisijos pirmininkas privalo turėti labai daug diplomatinį sugebėjimų: ne visi jubiliečiai pageidauja būti pagerbti, nors mes siekiame laikytis šios tradicijos; kiti – pageidauja jubiliejinės parodos datas perkelti į jiems patogesnę laiką, nors biblioteka nuo seno siekia pažymėti jubiliejinę gimimo dieną. Pasitaiko, kad jau surinkus medžiagą parodai, jubilieatas ima ir persigalvoja.

Rengiamos bibliotekos istoriją menančios parodos: Tadi Vrublevskuii, bibliotekos skyrių veiklos jubiliejai. Pažymėti ir kitų mokslui ir kultūrai nusipelnusių asmenų jubiliejai. Ne kartą buvo surengtos parodos iš privačių kolekcijų (eksklibrisų, graviūrų, akvarelės).

Meniniams parodų atidarymo intarpams, atsižvelgdamas į parodos turinį, P. Saudargas kviečia ansamblius: Lietuvos MA Mokslininkų rūmų „*Dijūtą*“, Vilniaus miesto savivaldybės „*Lauksną*“, Vilniaus miesto Žemaičių kultūros draugijos „*Tyklę*“, kitus atlikėjus.

Kolegas, skaičiusius pranešimus ir rengusius parodas, direktoriaus pavaduotojas ragina nenuvertinti atliktų darbų ir dokumentuoti juos – rašyti straipsnius, žinutes. Nemažai ir jo paties rašyta apie mūsų bibliotekos veiklą, jo nuopelnas, kad bibliotekos kroniką taip gausiai atspindi žurnalai „*Tarp knygų*“, „*Mokslas ir gyvenimas*“, „*Lietuvos mokslų akademijos žinios*“, laikraštis „*Mokslo Lietuva*“, kiti šaltiniai.

Bibliografijos rodyklių sudarymas pareikalauja nemažai Informacijos skyriaus kuratoriaus dėmesio. P. Saudargas – nuolatinis bibliotekos redaktorių kolegijos narys, dalyvavo parengiant ir išleidžiant 17 bibliografijos rodyklių, 2 bibliotekos metraščius (atsakomoji redaktorė D. Narbutienė). Rūpintis leidyba yra nelengva, tenka parašyti ne vieną prašymą, surinkti reikalingus dokumentus, užpildyti ne vieną paraišką, kol pavyksta gauti lėšų. P. Saudargo rūpesčiu jau daugiau kaip 10 metų sėkmingai bendradarbiaujame su Valstybine

lietuvių kalbos komisija – jos remiami rengiame „Lietuvių kalbotyros“ bibliografijos rodyklę, bibliotekoje finansuojamas rengėjos ir redaktoriaus etatas. Biogramų rengimas taip pat reikalauja nemažai laiko ir jėgų: jas talpiname į bibliotekos metraščių, „Lietuvos knygos veikėjų žodyną“.

Kvalifikacijos kėlimas bibliotekoje pareikalauja ir išmonės, ir toliaregiško planavimo. 1996–1997 m. P. Saudargas vadovavo bibliotekos „Seminarami aktualiems teorinio ir praktinio darbo klausimams spręsti“. Su bibliotekos darbuotojais susitiko daug žymių mūsų profesijos atstovų, mokslininkų, kultūros veikėjų. Stažuotes pagal Lietuvos mokslų akademijos mokslinių mainų programą kitų šalių bibliotekose P. Saudargas darbuotojams siūlo derinti su atliekamu darbu. Taip A. Grybienė stažavo Rusijos, G. Kanišauskaitė-Drungilienė ir B. Railienė – Lenkijos, K. Janušaitė Čekijos bei Slovakijos, J. Kulikauskienė ir E. Paškevičiūtė-Kundrotienė – Bulgarijos, L. Kairelienė ir I. Spešilova – Rumunijos bibliotekose ir mokslo įstaigose. Bibliotekos kolegas P. Saudargas kviečia dalyvauti kvalifikacijos kėlimo renginiuose (Kompiuterinio raštingumo, Bibliotekininkų tęstinio mokymo centro, kt.).

Šalia minėtų darbų P. Saudargas yra *Viešųjų pirkimų komisijos pirmininkas*. Nuolatos tenka sekti naujus vyriausybės potvarkius, organizuoti konkursus įsigyti prekėms, darbams ir paslaugoms. Talkina komisijos nariai: D. Daukšienė, E. Gotalskis, K. Leleiva, V. Navaitis. Bibliotekoje P. Saudargas yra *Metinės inventorizavimo komisijos pirmininkas* bei *Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriaus darbų priėmimo komisijos narys*, praklauso *Bibliotekų modernizavimo ir renovacijos 2007–2013 m. programos* darbo grupei.

Darbas bibliotekoje neišvengiamai buria draugėn profesijos patriotus, tačiau ne visi atranda laiko visuomeninei profesinei veiklai. P. Saudargas – tarp tų nedaugelio pasiaukojančiųjų, kurie nepaliaujamai rūpinasi bibliotekininko profesijos prestižu. Kai 1992 m. atėjo dirbti į biblioteką, P. Saudargas buvo *Lietuvos bibliotekininkų draugijos* (LBD) tarybos nariu. Kitais metais LBD suvažiavime buvo išrinktas naujosios kadencijos (1993–1995) LBD tarybos narys. Darbas LBD baruose buvo vaisingas – organizuoti renginiai, tvarkyti finansai, ypatingas dėmesys skirtas bibliotekininkų profsąjungos kūrimui. P. Saudargas – vadovavo iniciatyvinei grupei Profsąjungos įstatams kurti. Įstatai buvo parengti, tačiau bibliotekininkų profesinis sąmoningumas buvo gana žemas, tad profsąjunga įkurta nebuvo. LBD tuo metu liko vieninteliu bibliotekininkų atstovu. 1996–1998 m. LBD taryboje P. Saudargas – pirmininkės pavaduotojas ir išdininkas. 1999–2001 m. P. Saudargas vėl išrinktas į LBD tarybą, pakviestas dalyvauti Tarptautinių ryšių darbo grupės darbe. Visus darbo bibliotekoje metus P. Saudargas aktyviai dalyvauja mūsų bibliotekos LBD skyriaus veikloje, organizuoja kolegoms ekskursijas, renginius su kviestiniais lektoriais.

P. Saudargas darbuojasi ne tik bibliotekinės veiklos baruose. Jis ir Lietuvos kultūros kongreso tarybos narys, A. M. Benediktseno bičiulių klubo

narys, Vilniaus žemaičių kultūros draugijoje nuo 2007 m. – pirmininkės pavaduotojas, Dvidešimt septynių knygos mėgėjų draugijos narys, neformalaus Stalo teniso klubo organizatorius. Šis klubas veikia nuo 1993 m., užsiėmimai vyksta 2 kartus pers savaitę, tęsiamos kelių šimtmečių senumo „Nenaudėlių“ draugijos tradicijos, siekiant praskaidrinti nuotaiką humoru ir nepiktais pokštais.

Daugiausia su savo kuratoriumi bibliotekoje bendrauja Informacijos skyriaus kolegės, kurios kaip gėlės atsiskleidžia nuo jo dėmesio. Ir straipsnius rašo, ir parodas (kartais ir netikėtas) laiku parengia, ir konferencijose pranešimus mielai skaito. Mus visas pradžiugino „Pipirinės“ receptu, kurį įtraukėme į receptų rinktinę „*Bibliografių vaišės*“ (2007).

Bibliografės visada lieka bibliografėmis, todėl ir dovaną jubiliejaus proga P. Saudargui suruošė bibliografinę – bibliografijos rodyklę. Joje užregistruota: 15 atskirais leidiniais publikuoti ir sudaryti darbai, spaudoje paskelbti 115 straipsnių ir informacinių žinučių, 22 leidinių redakcinės kolegijos nariu būta, 11 leidinių recenzuota, 44 diplominiai studentų darbai, kurių vadovu būta. Spaudoje P. Saudargas minėtas 41 straipsnyje, užfiksuotas 24 ikonografijos dokumentuose.

Nuoširdžiai sveikiname Kuratorių jubiliejaus proga, nuo šios dienos pradėsime rinkti medžiagą papildytam rodyklės leidimui.

Dr. Birutė Railienė
Informacijos skyriaus vedėja
Lietuvos MA bibliotekos LBD skyriaus pirmininkė

Svarbiausios gyvenimo ir veiklos datos

- 1938 m. rugpjūčio 15 d. gimė Plungėje, Povilo Saudargo ir Onos Sidabraitės-Saudargienės šeimoje.
- 1945–1953 m. Plungės vidurinėje mokykloje baigė 9 klases
- 1953–1956 m. mokėsi Rietavo vidurinėje mokykloje
- 1956–1961 m. studijavo Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakultete bibliotekininkystę ir bibliografiją
- 1961–1962 m. dirbo Pasvalio rajoninės bibliotekos vedėju
- 1962–1996 m. Vilniaus universitete
- 1962–1981 m. Bibliotekininkystės katedros dėstytojas
 - 1969–1970 m. Studijos metinėje aspirantūroje
 - 1981–1996 m. Bibliotekininkystės katedros ir VU Kauno Humanitarinio fakulteto dėstytojas antraeilėse pareigose.
- 1981–1991 m. Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi institute
- 1981 m. vyr. dėstytojas
 - 1981–1986 m. Bibliotekininkystės ir muziejininkystės katedros vedėjas
 - 1987–1988 m. Kultūros švietimo darbo katedros vedėjas
 - 1989–1991 m. Bibliotekininkystės katedros vedėjas.
- Nuo 1989 m. Lietuvos bibliotekininkų draugijoje
- 1989 m. atkurtos LBD tarybos narys
 - 1989–1992 m. LBD tarybos pirmininko pavaduotojas, sekretorius
 - 1993–1995 m. LBD tarybos pirmininko pavaduotojas, Metų bibliotekininko konkurso komisijos pirmininkas.
 - 1996–1998 m. LBD tarybos pirmininko pavaduotojas, išdininkas, Metų bibliotekininko konkurso komisijos pirmininkas.
- Nuo 1992 m. Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos direktoriaus pavaduotojas mokslui
- Nuo 1994 m. XXVII knygos mėgėjų draugijoje
- 2002 m. XXVII knygos mėgėjų draugijos pirmininkės pavaduotojas

Knygos

1974

1. **Darbas** su skaitytojais : programa masinių ir mokslinių bibliotekų specializacijų studentams. – Vilnius : VVU, 1974. – 19 p.

1977

2. **Atmena** stažuotojui : (metodinė-instrukcinė medžiaga bibliotekininkystės specialybės absolventams). – Vilnius : VVU, 1977. – 14 p.

1979

3. **Lektologija** : (sociologiniai, psichologiniai ir pedagoginiai skaitymo pagrindai) : programa bibliotekininkystės ir bibliografijos specialybės studentams / parengė: A. Samėnas, P. Saudargas. – Vilnius : VVU, 1979. – 14 p.

1984

4. **Baigiamųjų** darbų rengimo ir panaudojimo Lietuvos TSR kultūros įstaigų vadovaujančių darbuotojų ir specialistų kvalifikacijos kėlimo sistemoje : metodinės rekomendacijos / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; [parengė P. Saudargas]. – Vilnius : VRB, 1984. – 19 p.

1985

5. **Lektologija** : programa bibliotekininkystės ir bibliografijos specialybės studentams / Vilniaus valstybinis universitetas ; parengė: A. Samėnas, P. Saudargas – Vilnius : VVU, 1985. – 30 p. – Bibliogr.: p. 26–30 (36 pavad.).
6. **Skaitymo** tyrimo programa : speckurso programa masinių bibliotekų specializacijos studentams. – Vilnius : VVU, 1985. – 4 p.

1986

7. **Kultūros** darbuotojų tobulinimo klausima : mokslinė-praktinė konferencija : (metodinė medžiaga) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; sudarytojai:

P. Saudargas, M. Petuchauskas ; atsakingoji redaktorė D. Antanaitienė. – Vilnius : VRB, 1986. – 49, [2] p.

8. **Mokymo** programa : aktualios bibliotekų sistemos raidos problemos : (bibliotekų vadovams, darbuotojams ir specialistams) / Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1986. – 14 p.
9. **Skaitytojų** aptarnavimo organizavimas ir metodika : mokymo programa : (CBS skaitytojų aptarnavimo skyrių darbuotojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; paruošė P. Saudargas ; recenzavo: A. Malašauskienė, E. Matulaiytė. – Vilnius : VRB, 1986. – 20 p. – Bibliogr.: p. 17–18 (27 pavad.).
10. **Skaitytojų** aptarnavimo organizavimas ir metodika : mokymo programa : (centralizuotos bibliotekų sistemos kaimo filialų darbuotojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; paruošė: P. Saudargas, B. Tomašaitytė ; recenzavo: A. Malašauskienė, E. Matulaiytė. – Vilnius : VRB, 1986. – 19 p. – Bibliogr.: p. 15–17 (28 pavad.).

1987

11. **Baigiamųjų** darbų temos : (CBS vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė P. Saudargas ; spec. redaktorė E. Matulaiytė. – Vilnius : VRB, 1987. – 26, [1] p.
12. **Lektologija** : programa bibliotekininkystės ir bibliografijos specialybės studentams / parengė A. Samėnas, P. Saudargas – 2-asis patais. ir papild. leid. – Vilnius : VVU, 1987. – 30 p. – Bibliogr.: p. 26–30 (36 pavad.).

1988

13. **Baigiamųjų** darbų temos 1989 metams : (CBS vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė P. Saudargas ; spec. redaktorė B. Tomašaitytė. – Vilnius : VRB, 1988. – 12 p.

1989

14. **Baigiamųjų** darbų temos 1990 metams : (CBS vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė P. Saudargas ; spec. redaktorius K. Sinkevičius. – Vilnius : VRB, 1989. – 12 p.

1996

15. **Lietuvos** bibliotekininkų draugija informuoja. – Vilnius : Viliaus Užtupo leidykla, 1996. – 24 p. : nuotr.

Straipsniai

1966

16. **Vadovavimo** skaitymui klausimai biuletenyje „Bibliotekų darbas“ 1961–1964 m. – Bibliogr. išnašose. – Santr. rus. // Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai. – T. 5 (1966), p. 53–60.

1967

17. **Skaitytojų** interesų tyrimo klausimai bibliotekose. – Bibliogr. išnašose // Antrosios Tarybų Lietuvos bibliotekų darbuotojų mokslinės konferencijos medžiagos rinkinys. – Vilnius, 1967. – P. 102–109.

1975

18. **Asmeninio** dokumentų masyvo organizavimas. – Bibliogr. išnašose // Informatikos pagrindai (paskaitų konspektas). – Vilnius, 1975. – P. 98–101.

Dėl asmeninės bibliotekos kaupimo būdų.

19. **Knyga** – darbininko draugas // Tiesa. – 1975, vas. 25, p. 2.

20. **Racionalūs** žinių įsisavinimo būdai. – Lent. – Bibliogr. išnašose // Informatikos pagrindai (paskaitų konspektas). – Vilnius, 1975. – P. 86–97.

Dėl skaitymo būdų.

1979

21. **Bibliotekininkystės** specialybės studentų lektūros ypatybės // Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo problemos ir kryptys. Bibliotekų ir informacijos tarnybų vaidmuo aukštųjų mokyklų mokymo bei mokslinio tyrimo procesų respublikinės konferencijos pranešimų tezės, Vilnius, 1979 m. balandžio 24–25 d. – Vilnius, 1979. – P. 83–86.

1981

22. **Kaimo** jaunimo lektūra Ukmergės rajone // Žemės ūkio specialistų ir žemdirbių informacinio aprūpinimo problemos : mokslinės konferencijos pranešimų tezės. – Vilnius, 1981. – P. 54–60.

1982

23. **Susitikimai** su vadovais // Bibliotekų darbas. – 1982, Nr. 1, p. 29.
Apie Respublikinio kultūros darbuotojų instituto tobulinimosi veiklą.

1983

24. **Jaunimas** ir biblioteka // Lietuvos TSR bibliotekininkų ketvirtoji konferencija, 1983 m. gruodžio 14–15 d.: pranešimų tezės. – Vilnius, 1983. – P. 34–36.
25. **Интенсивность** чтения и читательские интересы сельской молодежи / П. Саударгас, В. Лейтманайте // Формирование социальной активности молодежи : материалы республиканской научно-практической конференции, посвященной 65-летию ЛКСМ Литвы. – Ч. II. – Вильнюс, 1983. – P. 217–221.

1986

26. **Aktyvios** mokymo formos // Bibliotekų darbas. – 1986, Nr. 11, p. 3.
Apie Lietuvos TSR kultūros darbuotojų tobulinimosi instituto Bibliotekininkystės katedros mokslinės-praktinės veiklos programas.
27. **Bibliotekų** darbuotojų kvalifikacijos kėlimo rezultatai ir perspektyvos // Kultūros darbuotojų tobulinimosi klausimai : mokslinė-praktinė konferencija (metodinė medžiaga). – Vilnius, 1986. – P. 53–60.

1988

28. **Mokslininkas**, pedagogas, vadovas / Ž. Zaveckienė, P. Saudargas. – Portr. – (Sveikiname) // Bibliotekų darbas. – 1988, Nr. 4, p. 14–15.
Apie K. Sinkevičių, apgynusį pedagogikos mokslų daktaro disertaciją „Bibliotekininkystės vystymasis Lietuvos TSR (1940–1984)“.
29. **Pirmoji** tarp viešųjų bibliotekų // Bibliotekų darbas. – 1988, Nr. 5, p. 12–13.
Apie Lietuvos TSR kultūros darbuotojų tobulinimosi instituto veiklą.
30. **Взаимодействие** и координация деятельности вузов, ИПК Литовской ССР и учреждении культуры в повышении квалификации работников культуры // Социально-экономические проблемы культуры в условиях радикальной экономической реформы: сборник научных трудов преподавательского состава институтов повышения квалификации, учебных заведений и руководящих работников государственного комитета Казахской ССР по культуре. – Алма-Ата, 1988. – P. 121–131.

1989

31. **Atmintis** saugo nuostata : [pokalbis su bibliotekininkystės veteranu, mokslininku ir pedagogu K. Sinkevičiumi] / kalbėjosi P. Saudargas. – Nuotr. // Bibliotekų darbas. – 1989, Nr. 6, p. 23–25.
32. **Методологические** аспекты построения теории университетского образования (на примере области документальной коммуникации) / Р. Гудаускас, П. Саударгас // Концепция образования: историко-философские и методологические аспекты : материалы VII летней республиканской философской школы. – Алма-Ата, 1989. – P. 6–13.

1991

33. **„Langas** į civilizuotą pasaulį atvertas“ : bibliotekų istorijos ir skaitybos tyrimų klausimais. – (Mintys iš IFLA 57-osios konferencijos Maskvoje) // Tarp knygų. – 1991, Nr. 11, p. 8–9.

1992

34. **Kultūros** politika : pirmyn į mažaraštę visuomenę. – Iliustr. – (Lietuva: problema) // Atgimimas. – 1992, gruod. 15 (Nr. 49), p. 8.
Apie vargingą Kultūros įstaių būklę.

35. **Kuriama** bibliotekininkų profsąjunga // Tarp knygų. – 1992, Nr. 3, p. 8–9.
36. **Lietuvos** bibliotekininkų profesinės sąjungos įstatai. – (Projektas) / projektą parengė LBD iniciatyvinė grupė: [P. Saudargas (pirm.), L. Banytė, M. Marcinkevičienė, J. Zonytė] // Tarp knygų. – 1992, Nr. 3, p. 9–10.

1993

37. **Bibliotekų** bendradarbiavimas. – (Darbu viską galima įveikti) // Tarp knygų. – 1993, Nr. 7, p. 13.
Mintys iš Šiaurės ir Baltijos šalių bibliotekininkų konferencijos, Jūrmala, 1993 m. gegužės 20–22 d.
38. **Baltijos** valstybių Mokslų akademijų bibliotekų forumas // Tarp knygų. – 1993, Nr. 9, p. 44.
Apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslų akademijų bibliotekų darbuotojų konferenciją „Bibliopolis–15“ Pakretuonėje, Švenčionių r., 1993 m. birželio 7–11 d.
39. **Klaipėdos** miesto bibliotekų privatizavimas sustabdytas. – Iliustr. // Tarp knygų. – 1993, Nr. 4, p. 1–2.
40. **Kokie** darbai mūsų laukia. – (Lietuvos bibliotekininkų draugijoje) // Tarp knygų. – 1993, Nr. 4, p. 5–6.
Dėl profesinės organizacijos darbo kolektyve sukūrimo.
41. **Konkursas** tęsiasi. Laukiame informacijos // Tarp knygų. – 1993, Nr. 11, p. 43.
Dėl Metų bibliotekininko vardo konkurso.
42. **Kuriama** bibliotekininkų profsąjunga // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 34–35.
43. **LBD** kronika // Tarp knygų. – 1993, Nr. 9, p. 42.
Apie LBD tarybos posėdį Kaune, įvykusį 1993 m. birželio 17 d.
44. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje // Tarp knygų. – 1993, Nr. 12, p. 35.
Dėl LBD veiklos 1993 metais.

45. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje // Tarp knygų. – 1993, Nr. 7, p. 43.
Dėl Bibliotekų įstatymo projekto aptarimo.
46. **Lietuvos** bibliotekininkų profesinės sąjungos įstatai. – (Projektas) / LBD iniciatyvinė grupė: [P. Saudargas (pirm.), L. Banytė, M. Marcinkevičienė, J. Zonytė] // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 84–86.
47. **Statement** : we regret very much that you considered unnecessary...; 19.08.1991, Moscow / P. Saudargas, V. Rimša, E. Košinskienė, B. Butkevičienė, R. Kvietkauskienė ir kt. // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 77.
Pareiškime, adresuotame IFLA prezidentui H. P. Geh ir 57 IFLA generalinės konferencijos renginio komiteto pirmininkei L. F. Kozlovai, LBD delegacijos atstovai apgailestauja, kad nežiūrint kreipimosi, LBD nariai buvo įtraukti į TSRS delegacijos narių sąrašą, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės deklaraciją bei pasirašiusiųjų įsitikinimus.
48. **Visuomeninės** ir profesinės organizacijos. – (Darbu viską galima įveikti) // Tarp knygų. – 1993, Nr. 7, p. 17–18.
Mintys iš Šiaurės ir Baltijos šalių bibliotekininkų konferencijos, Jūrmala, 1993 m. gegužės 20–22 d.
- 1994**
49. **Bibliometric** methods in evaluation of readers' information activities // Latvijas Akadēmiskās Bibliotēkas 470 gadu jubilejas zinātniskā konference, Rīga, Latvija 1994. gada 8.–9. marts = Conference dedicated to 470 years anniversary of Latvian Academic Library, March 8–9, 1994, Riga, Latvia. – Rīgā: LAB, 1994. – P. [b. p.].
50. **Būna** ir švenčių. – Iliustr. // Literatūra ir menas. – 1994, kovo 19 (Nr. 12), p. 15.
Apie 1993 Metų bibliotekininkės vardo suteikimą Pasvalio r. centrinės bibliotekos direktorei V. Žilinskienei.
51. **Jungtinės** Karalystės bibliotekų asociacijos delegacija Lietuvoje / V. Naujokaičio nuotrauka // Tarp knygų. – 1994, Nr. 1, p. 42–43.
Dėl Jungtinės karalystės ir Lietuvos bibliotekininkų draugijų bendradarbiavimo.
52. **Kada** turėsime šiuolaikines technologijas? – (Iš IFLA konferencijos darbų) // Tarp knygų. – 1994, Nr. 12, p. 13–14.
Apie 1994 m. IFLA konferenciją Havanoje ir jos metu vykusį seminarą, kuriame buvo nagrinėti elektroninių ryšių naudojimo klausimai.

53. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje // Tarp knygų. – 1994, Nr. 5, p. 38.
54. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje : kviečiame Lietuvos bibliotekininkų draugijos metinę konferenciją // Tarp knygų. – 1994, Nr. 11, p. 39–40.
55. **Posėdžiai**, kelionės, susitikimai // Tarp knygų. – 1994, Nr. 7, p. 38.
Dėl LBD tarybos posėdžio Kaune.
56. **Vėl** rinksime geriausią Metų bibliotekininką // Tarp knygų. – 1994, Nr. 7, p. 13.
Dėl konkurso taisyklių.
- 1995**
57. **Akademiko** Eduardo Vilko darbai / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 1995, Nr. 11, p. 38.
Apie akad.. E. Vilko 60-čio proga parengtą jubiliejinę knygų parodą.
58. **Diskusijos** prie apvalių stalų // Tarptautinės bibliotekininkystės klausimai : straipsniai ir dokumentai 1990–1992 m. – Vilnius, 1995. – P. 91–93.
Dėl bibliotekų istorijos ir skaitybos tyrimo klausimų IFLA 57-ojoje konferencijoje Maskvoje.
59. **Papildytas** idėjų bankas / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 1995, Nr. 8, p. 37–37.
Apie Baltijos šalių Mokslių akademijų bibliotekų forumą „Bibliopolis XVI“, įvykusi Estijoje, Madsa kaimelyje, 1995 m. gegužės 30 - birželio 3 d.
60. **Pokalbis** su Kultūros ministru [J. Nekrošiumi] // Tarp knygų. – 1995, Nr. 3, p. 43.
Dėl aktualių veiklos klausimų bibliotekose.
- 1996**
61. **Ar Lietuvos** bibliotekos vis dar baimės ir nevilties šešėlyje? / [kalbėjosi] J. Skomskis; J. Jurkevičiaus nuotrauka // Diena. – 1996, rugpj. 20, p. 5.
Apie Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos darbus ir žmones pasakoja direktoriaus pavaduotojas P. Saudargas. Cituojamas LBD atstovų laiškas Lietuvos Vyriausybei ir visuomenei, kurį pasirašė ir P. Saudargas.
62. **Autografai** lieka ir sielose. – Iliustr. – (Žinios iš rajonų ir kaimų) // Tarp knygų. – 1996, Nr. 7, p. 33–34.
Dėl knygos šventės Kauno kultūros rūmų bibliotekoje ir knygų salone.

63. **Lenkų** mokslinės knygos liks Vilniuje / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 1996, Nr. 1, p. 40–41.
Dėl lenkų mokslinės knygos parodos.
64. **Lietuvos** archeologijos mokslo pažiba. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1996 Nr. 10, p. 32.
Apie Reginą Volkaitę-Kulikauskienę.
65. **Nerimo** daugiau negu vilties // Tarp knygų. – 1996, Nr. 4, p. 12.
Apie Latvijos bibliotekininkų draugijos penktąjį kongresą, įvykusį Rygoje, 1996 vasario 13 d.
66. **Sėkmė** lydi atkaklius / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 1996, Nr. 7, p. 24–25.
Apie jaunąją mokslininkę B. Railienę.

1997

67. **Bibliopolis** // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 53.
Apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslų akademijų bibliotekų darbuotojų konferencijas.
68. **Ivaškevičius** Adolfas. – Nuotr. // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. Vilnius. – 1997. – P. 141.
Trumpi biografijos duomenys.
69. **Kancleris** Algirdas // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 155.
Trumpi biografijos duomenys.
70. **Kėlė** kvalifikaciją. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1997, Nr. 4, p. 37.
Apie Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos darbuotojams parengtus kursus dirbti su personaliniu kompiuteriu.
71. **Lietuvos** mokslų akademijos biblioteka // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 231.
72. **Marcinkevičius** Juozas. – Portr. // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 247.
Trumpi biografijos duomenys.
73. **Mokslo** bičiulių draugijos biblioteka // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 265–266.

74. **Razmukas** Pranas // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 306.
Trumpi biografijos duomenys.
75. **Sinkevičius** Klemensas. – Nuotr. // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 330.
Trumpi biografijos duomenys.

1999

76. **Jubiliejiniai** istorikų metai. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 10, p. 36.
Apie knygų parodą skirtą istoriko E. Gudavičiaus 70 metų gimimo sukakčiai paminėti.
77. **Juozo** Matulio pėdsakai / A. Steponaitienė, P. Saudargas. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 5, p. 39–40.
Apie knygų parodą, skirtą J. Matulio 100-mečiui paminėti.
78. **Pas** kolegas ir kaimynus Baltarusijoje / V. Valuckienės nuotrauka. – (Užsienyje) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 12, p. 39–40.
Apie konferenciją „Kai kurie Baltarusijos ir Lietuvos MA bibliotekų veiklos aspektai“, įvykusią Minske, 1999 m. rugsėjo 20–22 d.
79. **Pirmoji** Balio Buračo paveldo knyga. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 6, p. 36.
80. **Seminaras** prie marių. – Iliustr. – (Žinios iš rajonų ir miestų) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 8/9, p. 38–39.
Apie LDB Tarybos seminarą „Regiono biblioteka: problemos, šiandiena, perspektyvos“, įvykusį Šilutės F. Bajoraičio bibliotekoje, 1999 m. birželio 29–30 d.
81. **Susirinko** naujoji taryba. – (Lietuvos bibliotekininkų draugija) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 2, p. 41.
Dėl Lietuvos bibliotekininkų draugijos veiklos.
82. **Svetingi** Varnelių namai. – Iliustr. – (Idomu žinoti) // Tarp knygų. – 1999, Nr. 6, p. 43.
Apie Kazio Varnelio namų-muziejų Vilniaus senamiestyje.

2000

83. **Jubiliejais** turtingi metai. – Nuotr. – (MA bibliotekoje) // Lietuvos Mokslų akademijos žinios. – 2000, Nr. 1/2, p. 16–17.

2001

84. **Lietuvių** dailininkų kūriniai JAV ir Kanados šventovėse / V. Valuckienės nuotrauka // Mokslas ir technika. – 2001, Nr. 10, p. 7.
Apie dailininkų A. Elskaus, V. K. Jonyno, V. Kašubos kūrinius.
85. **Septintoji** knygos šventė Kaune. – (Žinios iš miestų ir rajonų) // Tarp knygų. – 2001, Nr. 7/8, p. 29–30

2002

86. **Aštuntoji** knygos šventė – geriausia. – Iliustr. – (Žinios iš miestų ir rajonų) // Tarp knygų. – 2002, Nr. 7/8, p. 38–39.
Apie spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną Kaune.
87. **Baltijos** šalių mokslų akademijų bibliotekų forumas. – Nuotr. // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2002, Nr. 3, p. 19.
Apie XVIII Bibliopolį, įvykusį 2002 m. birželio 3–6 dienomis Lietuvoje.
88. **Bibliopolio** sugrįžimas / V. Valuckienės nuotrauka. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 2002, Nr. 9, p. 28–29.
Apie XVIII tradicinę Lietuvos, Latvijos ir Estijos bibliotekų konferenciją Molėtų r., 2002 birželio 3–6 d.
89. **Justinas** Marcinkevičius visada laukiamas / E. Semioto nuotrauka. – (Žinios iš miestų ir rajonų) // Tarp knygų. – 2002, Nr. 5, p. 39–40.
Apie renginį, įvykusį Kauno kolegijoje 2002 vasario 26 d.
90. **Kronika** / J. Lilytė, P. Saudargas / V. Valuckienės nuotrauka. – (Mokslų akademijoje) // Mokslas ir technika. – 2002, Nr. 4, p. 15.
Dėl MA bibliotekoje parengtų parodų.
91. **Kronika** : spalio 21 d. akademinė bendruomenė minėjo akademiko, prof. habil. dr. Kazimiero Meškausko 85-erių metų sukaktį. – Nuotr. – (Mokslų akademijoje) // Mokslas ir technika. – 2002, Nr. 12, p. 2 virš.
92. **Kronika** / V. Valuckienės nuotrauka. – (Mokslų akademijoje) // Mokslas ir technika. – 2002, Nr. 5, p. 41.

93. **Paskaita...** kaip meno kūrinys // K. Rickevičiūtė. ...visuomet yra galimybė nenusilenkti... – Vilnius, 2002. – P. 85–87.

Atsiminimai apie filosofę Kristiną Rickevičiūtę.

2003

94. **Etnologo** Vacio Miliaus ekslibrisai. – Iliustr. – Bibliogr.: 4 pavad. / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 2003, Nr. 6, p. 20–22.

95. **Reikšmingos** parodos. – Nuotr. – (Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2003, Nr. 5, p. 23.

2004

96. **Auksarankė** // Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. 2001/2002. – Vilnius, 2004. – P. 162–163.

Apie Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos ilgametę darbuotoją Oną Steponavičiūtę-Malinauskiene.

97. **Bibliopolis XIX.** – Iliustr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 2004, Nr. 10, p. 27.

Apie Baltijos šalių mokslų akademijų bibliotekų tradicinę mokslinę ir praktinę konferenciją, įvykusią Estijoje, 2004 m. birželio 14–17 d.

98. **Knygos** kelio šeiminkė // Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. 2001/2002. – Vilnius, 2004. – P. 166–168.

Apie Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos darbuotoją Alvyrą Elena Pacepavičiūtę.

99. **Knygotyros** tradicijos ir jų tęsėjai. – (Bibliofilų draugijos) // Tarp knygų. – 2004, Nr. 7/8, p. 30–31.

Dėl „XXVII knygos mėgėjų metraščio“ trečiojo tomo išleidimo.

100. **Kukli** ir paslaptina // Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. 2001/2002. – Vilnius, 2004. – P. 169–170.

Apie Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos darbuotoją Aldoną Janę Aleškevičiūtę.

101. **Lietuvos**, Latvijos ir Estijos akademinė bibliotekų forumas. – Nuotr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2004, Nr. 7/8, p. 30–31.

102. **Mokslinių** forumų metas / R. Cicėnienė, P. Saudargas. – Nuotr. – (Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2004, Nr. 3, p. 37–38.

103. **Parodoje** – lietuviško ekslibriso istorija. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2004, Nr. 3, p. 14–16.
Apie Lietuvos autorių darbus iš Antano Rimvydo Čaplinskio ekslibrisų kolekcijos.
104. **Parodose** – baltarusių kultūros paveldas / V. Valuckienės nuotrauka // Mokslas ir gyvenimas. – 2004, Nr. 5, p. 39.
Apie knygų parodą „XX amžiaus Vilniaus baltarusių religinė spauda“.
105. **XXVII** knygos mėgėjų draugija knygos meno ir knygotyros baruose / F. Kerpauskio nuotrauka // Mokslas ir gyvenimas. – 2004, Nr. 7/8, p. 42–43.
106. **Žinios** iš Bibliopolio XIX. – Nuotr. // Lietuvos žinios. – 2004, birž. 28, p. 7.

2005

107. **Akademikas** Antanas Kudzys – mokslininkas, pedagogas, inžinierius, sportininkas / V. Valuckienės nuotrauka // Mokslas ir gyvenimas. – 2005, Nr. 6, p. 46–47.
108. **Lietuvių** suvažiavimas Vilniuje / V. Kulikauskienės nuotrauka // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2005, Nr. 7, p. 1–2.
Apie knygų parodą „Didžiajam Vilniaus Lietuvos Seimui – 100“.
109. **Ne tik** Didžiojo žodyno leidėjas ir vyriausiasis redaktorius... – Nuotr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2005, Nr. 11, p. 42.
Apie parodą skirtą profesoriui habil. dr. Vytautui Vitkauskui.
110. **Parodoje** Vakarų Europos dailininkų ekslibrisai. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 2005, Nr. 6, p. 37.
Apie Lietuvos autorių darbus iš Antano Rimvydo Čaplinskio ekslibrisų kolekcijos.
111. **65 tūkstančiai** tarp 5 milijonų : Vytautui Vitkauskui – 70 / V. Kulikauskienės nuotrauka. – (Jubiliejai) // Mokslas ir technika. – 2005, Nr. 10, p. 15.
112. **Vincas** Kudirka – su mumis ar mūsų nuošalėje?! – Iliustr. // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2005, Nr. 7, p. 31.
Apie XXVII knygos mėgėjų draugijos susirinkimą.

2006

113. **Akademikei** Reginai Volkaitei-Kulikauskienei – 90 / L. Kanopkienė, R. Kazlauskienė, P. Saudargas. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 2006, Nr. 10, p. 35–36.
Apie nusipelnusios mokslo veikėjos, istorikės personalinę parodą.
114. **Bendri** siekiai, bendri projektai / V. Kulikauskienės nuotrauka. – (MA bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2006, Nr. 3/4, p. 50–51.
Apie Tarptautinę mokslinę konferenciją „Rašytinis paveldas mokslinėse bibliotekose“, įvykusią 2006 m. spalio 17–18 d.
115. **Bibliopolis** XX Latvijos žemėje / A. Steponaitienės nuotrauka. – (MA bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2006, Nr. 3/4, p. 51–52.
116. **Didžiajam** Vilniaus Seimui – 100 / V. Valuckienės nuotrauka // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 1, p. 20.
Apie parodą, surengtą Lietuvos MA bibliotekoje.
117. **Iškili** Lietuvos proistorės tyrinėtoja, arba pagirta ne tik tarp moterų / L. Kanopkienė, R. Kazlauskienė, P. Saudargas. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 9, p. 32–33. – Tas pats: [interaktyvus, žiūrėta 2007 m. rugs. 10 d.]. Prieiga per internetą: <<http://ausis.gf.vu.lt/vg>>
Apie parodą skirtą R. Volkaitės-Kulikauskienės 85-mečiui.
118. **Jubiliejinis** – tradicinis – netradicinis Bibliopolis XX. – Nuotr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 9, p. 44–45.
Apie birželio 6–9 d. įvykusią mokslinę-praktinę konferenciją Latvijoje, Rezeknės rajone.
119. **Laikas** rinkti akmenis... – (Kokios reikia „Mokslo Lietuvos“) // Mokslo Lietuva. – 2006, gruod. 7–20 (Nr. 21), p. 16.
120. **Paroda** Senasis baltų tikėjimas / L. Klimka, P. Saudargas. – Nuotr. – (MA bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2006, Nr. 1/2, p. 47–49.
121. **Praturtinę** chemijos mokslą. – Nuotr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 9, p. 44–45.
Apie Lietuvos MA bibliotekoje parengtą parodą skirtą Jono Janickio 100-osioms gimimo metinėms.

122. **Žvaigždės**, kurios visada šviečia : MA narei korespondentei habilituotai daktarei Reginai Kulikauskienei – 90. – Nuotr. – (Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriuje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2006, Nr. 3/4, p. 14–15.

2007

123. **Lietuvių** mokslo draugijos šimtmečio atgarsiai. – Nuotr. // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2007, Nr. 4, p. 7.

Apie Lietuvos MA bibliotekos surengtą parodą „Lietuvos mokslo draugijai – 100“ LR Seimo rūmuose.

124. **Lobiai** iš Marijonų vienuolijos Romoje. – Nuotr. – (MA bibliotekoje) // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2007, Nr. 1, p. 25–26.

125. **Pagerbtas** iškilus lietuvių kalbininkas, mokslininkas ir sportininkas / I. Norkienė, P. Saudargas. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2007, Nr. 10, p. 40.

Apie Lietuvos MA bibliotekoje atidarytą parodą, skirta Juozo Senkaus šimtosioms gimimo metinėms paminėti.

126. **Po Palaimintojo** Jurgio Matulaičio ženklų / A. Vencloviene, P. Saudargas; V. Valuckienės nuotraukos // Tarp knygų. – 2007, Nr. 5, p. 20–23.

Apie Lietuvos MA bibliotekos fojė atidarytą parodą, skirtą J. Matulaičio mirties 80-čiui ir paskelbimo palaimintuoju 20-čiui paminėti, o periodikos skaitykloje buvo eksponuojami bibliotekai dovanoti leidiniai iš Marijonų vienuolijos Romoje.

2008

127. **Akademiko** Augustino Janulaičio mokslinis paveldas // Mokslas ir gyvenimas. – 2008, Nr. 5, p. 32–33.

128. **Baltisto** prof. Alberto Rosino mokslo darbų aruodas. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2008, Nr. 3, p. 44.

129. **Prof. dr.** Libertas Klimka – filosofijos prof. Stasio Šalkausko premijos laureatas / V. Valuckienės nuotrauka // Mokslas ir gyvenimas. – 2008, Nr. 7, p. 26–27.

130. **Skaitančioji** visuomenė: mitas ar realybė? – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2008, Nr. 1, p. 31.

2008 metai paskelbti skaitymo Metais.

Redaktorius, redakcinės kolegijos narys

1982

131. **Rimša V.** Bibliotekų vaidmuo ugdant ir tenkinant darbininkų jaunimo profesinius bei dvasinius poreikius : sociologinių-psichologinių tyrimų metodika / Lietuvos TSR Kultūros ministerija. Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka ; mokslinis redaktorius P. Saudargas ; moksliniai konsultantai: L. Vladimirovas, L. Jovaiša ; recenzavo: J. Baltušis, S. Rapoportas. – Vilnius : VRB, 1982. – 103 p.

1994

132. **Arianas** Prokopčikas : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; sudarė: Birutė Railienė, Aida Pranckutė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 1994. – 49 p. : portr. – Pavardžių r-klė: p. 41–44.
133. **Vytautas** Gudelis : bibliografinė rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; parengė B. Kisielienė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 1994. – 115 p. : portr. – Pavardžių r-klė: p. 98–105.

1996

134. **Sinkevičius K.** Knyga šiuolaikinėje masinių komunikacijų sistemoje : (mokymo medžiaga) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; recenzentas A. Lukošius; spec. redaktorius P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1987. – 55 p. – Santr. rus. – Bibliogr.: p. 52–55 (63 pavad.).
135. **Teodoras** Grotusas, 1785–1822 : bibliografinė rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; parengė: J. Kulikauskienė, A. Vitkauskienė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė, J. Marcinkevičius (pirm.), A. Pranskutė (ats. red.), B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 1996. – 97 p. : portr., faks. – Pavardžių r-klė: p. 84–95.

2000

136. **Lietuvių** kalbotyra, 1986–1990 = Litauische sprachwissenschaft : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. Lietuvių kalbos institutas ; sudarė Jolanta Pakalniškytė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), K. Morkūnas, P. Saudargas ir kt. – Vilnius : Litimo, 2000. – 334 p. – Pavardžių r-klė: p. 277–316.

2002

137. **Benediktas** Juodka : bibliografijos rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; sudarė Ilona Norkienė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 2002. – 144 p. : portr., iliustr. – Pavardžių r-klė: p. 136–144.

2003

138. **Lietuvių** kalbotyra, 1981–1985 = Litauische sprachwissenschaft : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. Lietuvių kalbos institutas ; sudarė: Regina Sedekerskytė, Adelė Ubeikaitė ; redaktorių kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), K. Morkūnas, B. Railienė, A. Sabaliauskas, G. Sasnauskaitė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka ; Lietuvių kalbos inst., 2003. – 229 p. – Asmenvardžių r-klė: p. 311–336.
139. **Lietuvių** kalbotyra, 1991–1995 = Litauische sprachwissenschaft : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. Lietuvių kalbos institutas ; sudarė: Sigita Dagienė, Jolanta Matuzaitė ; redaktorių kolegija: J. Marcinkevičius (pirm.), K. Morkūnas, R. Pukėnienė (ats. red.), B. Railienė, A. Sabaliauskas, G. Sasnauskaitė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka ; Lietuvių kalbos inst., 2003. – 339 p. – Pavardžių r-klė: p. 500–530.
140. **Lietuvos** mokslų akademijos leidinių bibliografinė rodyklė, 1991 / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; sudarė: Bronislava Kisielienė, Giedrė Sasnauskaitė ; redakcinė kolegija: J. Marcinkevičius (pirm.), L. Kanopkienė (ats. red.), P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 2003. – 200 p. – Asmenvardžių r-klė: p. 175–197.

2004

141. **Lietuvių** kalbotyra, 1996–2000 = Litauische sprachwissenschaft : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. Lietuvių kalbos institutas ; sudarė Sigita Dagienė ; redaktorių kolegija: J. Marcinkevičius (pirm.), K. Morkūnas, R. Pukėnienė (ats. red.), B. Railienė, A. Sabaliauskas, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka ; Lietuvių kalbos inst., 2004. – Asmenvardžių r-klė: p. 727–769.
142. **Lietuvos** botanika, 1976–1980 : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. Botanikos institutas ; sudarė Stanislava Norikūnienė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius, B. Railienė, P. Saudargas, M. Strukčinskas (moksl. red.). – Vilnius : Botanikos instituto l-ka, 2004. – 436 p. – Pavardžių r-klė: p. 391–426.
143. **Lietuvos** mokslų akademijos biblioteka. 2001/2002 / redakcinė kolegija: L. Kanopkienė, D. Labanauskienė, J. Marcinkevičius (pirm.), D. Narbutienė (ats. red.), P. Saudargas, E. Stasiukaitienė, V. Aputienė (red.). – Vilnius : Margi raštai, 2004. – 198 p. : iliustr.
144. **Vincas** Kudirka : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; sudarė Giedrė Sasnauskaitė, Rasa Pukėnienė, Ipolitas Ledas ; redaktorių kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Margi raštai, 2004. – 567 p. : iliustr. – Pavardžių r-klė: p. 532–563.

2005

145. **Theodor** von Grotthuss, 1785–1822 : bibliography / Library of the Lithuanian academy of sciences. Institute of chemistry, Theodor Grotthuss foundation ; compiled by Jadvyga Kulikauskienė ; redaktorių kolegija: D. Malinauskaitė, J. Marcinkevičius (pirm.), L. Kanopkienė (ats. red.), B. Railienė, P. Saudargas, A. Vaškėlis. – Vilnius, 2005. – 20 p. : iliustr.

2006

146. **Cicėnienė V.** Moksliniai tyrimai bibliotekose: metodologija, metodika, rezultatų sklaida / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Bibliotekininkystės centras ; spec. redaktorius P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo b-ka, 2008. – 288 p.

147. **Lietuvos** istorijos bibliografija, 1976–1980 / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; medžiagą rinko: Jadvyga Kulikauskienė, Bronislava Kisielienė, Ada Vitkauskienė ; spaudai parengė Jadvyga Kulikauskienė ; redaktorių kolegija: L. Kanopkienė, J. Marcinkevičius, B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 2006. – 496 p. – Asmenvardžių r-klė: p. 413–482.

148. **Lietuvos** mokslų akademijos biblioteka. 2003/2004 / redakcinė kolegija: L. Kanopkienė, D. Labanauskienė, J. Marcinkevičius (pirm.), D. Narbutienė (ats. red.), P. Saudargas, E. Stasiukaitienė, V. Aputienė (red.). – Vilnius : Utenos Indra, 2006. – 223 p. : iliustr.

149. **Sofija** Kanopkaitė : bibliografijos rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; parengė Jelena Fedorovskytė ; redaktorių kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), I. Norkienė, P. Saudargas, E. Stasiukaitienė, V. A. Tamošiūnas. – Vilnius : UAB „Utenos Indra“, 2006. – 136 p. : nuotr. – Asmenvardžių r-klė: p. 129–134.

2007

150. **Adelė** Ubeikaitė : literatūros rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; sudarė Eglė Paškevičiūtė-Kundrotienė ; redaktorių kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), B. Railienė, P. Saudargas. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos b-ka, 2007. – 47 p.

2008

151. **Vitalijus** Janickis : bibliografijos rodyklė / Kauno technologijos universitetas, Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; parengė: Birutė Railienė, Vitalijus Janickis ; redakcinė kolegija: V. Juodėnienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), P. Saudargas. – Kaunas : Technologija, 2008. – 111 p. : portr., nuotr. – Asmenvardžių r-klė: p. 105–111.

152. **Stasys** Stačiokas : bibliografijos rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka ; parengė: Bronislava Kisielienė, Birutė Railienė ; redakcinė kolegija: L. Kanopkienė (ats. red.), J. Marcinkevičius (pirm.), P. Saudargas. – Vilnius : UAB, Lodvila, 2008. – 261 p. : portr., nuotr. – Asmenvardžių r-klė: p. 256–261.

Recenzentas

1972

153. [Recenzija] / P. Saudargas. – Rec. kn: Банк Б. В. Изучение читателей в России (XIX в.). Москва, 1969 // Knygotyra. – T. 2 (1972), p. 189–191.

1976

154. **Bibliotekininkystės** mokymo priemonė / P. Saudargas. – Rec. kn: Karpavičienė M. Bibliotekininkystė. Vilnius, 1975 // Bibliotekų darbas. – 1976, Nr. 3, p. 34.

1981

155. **Paslaptingas**, nežinomas skaitytojas / P. Saudargas. – Rec. kn: Rimša V. Skaitymo tyrimai Lietuvoje: (Analitinė 1918–1978 m. veiklos apžvalga ir būdai šiam darbui gerinti). Vilnius, 1980 // Bibliotekų darbas. – 1981, Nr. 3, p. 35–36.

1985

156. **Baigiamasis** darbas : atmena bibliotekų vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojams / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė K. Sinkevičius ; recenzavo P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1985. – 22 p.

1986

157. **Bušmienė S.** Žemės ūkio specialistas – knyga – informacija : sociologinių tyrimų rezultatai ir metodikos rekomendacijos / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka. Lietuvos žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo institutas ; mokslinis vadovas ir spec. redaktorius K. Vaitkevičius ; tyrimo duomenų analizę atliko V. Preikša ; recenzavo: P. Saudargas, V. Gaudys. – Vilnius : VRB, 1986. – 104 p.

158. **Baigiamojo** darbo vadovo atmena : (bibliotekų vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojų baigiamųjų darbų vadovams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė K. Sinkevičius ; recenzavo P. Saudargas ; spec. redaktorė E. Matulaitytė. – Vilnius : VRB, 1986. – Bibliogr.: p. 32–33 (18 pavad.).

159. **Kaimo** jaunimo lektūros ypatybės : mokymo programa : (specializacijos programa CBS kaimo filialų darbuotojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; paruošė B. Tomašaitytė ; recenzentas P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1986. – 8 p. – Bibliogr.: p. 7–8 (18 pavad.).

1988

160. **Baigiamasis** darbas : (atmena bibliotekų vadovaujančių darbuotojų ir specialistų grupių klausytojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė K. Sinkevičius ; recenzavo P. Saudargas. – 2-asis perdirbtas leidimas. – Vilnius : VRB, 1988. – 25 p.

161. **Baigiamasis** darbas : (atmena klubininkystės specialybės klausytojams) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė: R. Deruvienė, K. Sinkevičius ; recenzavo P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1988. – 23 p.

162. **Diferencijuotas** skaitytojų aptarnavimas : (mokymo medžiaga) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; paruošė G. Navickaitė ; recenzavo P. Saudargas. – Vilnius : VRB, 1988. – 16 p. – Santr. rus. – Bibliogr.: p. 15–16 (17 pavad.).

1990

163. **Nepertraukiamo** mokymo sistemos kūrimas ir kai kurios bibliotekų veiklos pertvarkos kryptys : (mokymo medžiaga) / Lietuvos TSR kultūros ministerija. Lietuvos TSR Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas ; parengė K. Sinkevičius ; recenzentas P. Saudargas ; spec. redaktorius E. Matulaitytė. – Vilnius : VRB, 1990. – 60 p. – Santr. rus. – Bibliogr.: p. 56–58 (31 pavad.).

Diplominių darbų mokslinis vadovas

1975

164. **Jusevičienė Z.** Suostų kaimo bibliotekos skaitytojų grupių charakteristika : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1975. – 94 p. : lent.

165. **Maleckienė A.** Knyga ir skaitymas Vilkijos mieste : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1975. – 66 p

166. **Morkvėnaitė D.** Apklauso metodo taikymas tiriant skaitytojus ir skaitymą : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1975. [b. p.].
167. **Šimkienė B.** Internacionalinis auklėjimas Jurbarko rajono vidurinių mokyklų bibliotekose : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1976. – 81 p.
168. **Šimkutė Z.** Šiaulių zonoje išplatintų proforientacinių anketų „Svajonė apie ateitį“ analizė : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1976. – 95 p.
169. **Vaškytė J.** Knyga ir skaitymas Kretingos rajono Pilkos kolūkyje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1975. – 59 p.
170. **Voroneckienė D.** Estetinis skaitytojų auklėjimas Vilniaus miesto masinėse bibliotekose : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1975. – 94 p.
- 1976**
171. **Arbačiauskaitė K.** Ateistinių žinių propaganda Kapsuko rajono kultūros įstaigoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1976. – 77 p.
- 1977**
172. **Brenčytė-Žindulienė I.** Rokiškio rajono Antanošės kaimo bibliotekos skaitytojų interesų tyrimas : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1977. – 78 p. : lent.
173. **Kiukytė-Petruilienė P.** Knyga ir skaitymas Rokiškio rajono Kryklių kaime : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1977. – 75 p. : iliustr
174. **Navickaja-Čaikovskaja A.** Masinio skaitytojo tyrimas Lenkijos Liaudies Respublikoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1977. – 113 p.
- 1978**
175. **Baliukonytė O.** Respublikinės bibliotekos TBA veikla : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1978. – 82 p.
176. **Bertulytė A.** Darbo su skaitytojais formos ir metodai Respublikinėje mokyklų bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1978. – 77 p.

177. **Puskunigienė G.** Knyga ir skaitymas Vilkaviškio rajono Vokiškėlių kaime : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1978. – 76 p.

1979

178. **Bernotaitė A.** Vilniaus A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos dirbančio jaunimo skaitymo interesai : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1979. – 61 p.

179. **Radzevičiūtė I.** Centralizuoti skaitytojų tyrimai TSRS : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1979. – 88 p.

180. **Selickaitė P.** Tarnautojų skaitymo ypatumai VCB filiale Nr. 5 : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1982. – 76 p.

181. **Teišerskytė O.** Jaunimo grupės charakteristika Jonavos centrinėje bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1979. – 73 p.

182. **Varnaitė V.** Jaunimo grupės charakteristika Šiaulių centrinėje bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1979. – 66 p.

1980

183. **Legotaitė N.** Skaitytojų grupių charakteristika Vilkaviškio centrinėje bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1980. – 75 p.

184. **Ragauskaitė-Mačiulienė G.** Jaunimo skaitymo ypatumai : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1980. – 64 p.

1981

185. **Jakubonienė V.** Studentų lektūros analizė VVPI bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1981. – [b. p.].

186. **Minkevičienė J.** Knyga ir skaitymas Šiaulių rajono Smilgių kaime : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1983. – 65 p.

187. **Žardeckytė V.** Kaimo jaunimo lektūros ypatybės Ukmergės rajone : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1981. – [b. p.].

1982

188. **Maciūtė R.** Aklųjų lektūra. Lietuvos aklųjų draugijos respublikinėje bibliotekoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1982. – 103 p.
189. **Tomašaitytė B.** Kaimo jaunimo lektūros ypatybės : diplominis darbas – Vilnius : VVU, 1982. – 140 p.

1983

190. **Bakutis R.** Skaitymo sociologija : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1983. – 78 p.
191. **Baublys A.** Kraštotyros muziejaus mokslinės bibliotekos modelis, struktūra ir funkcijos : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1983. – 105 p.
192. **Rimšienė A.** Kaimo jaunimo lektūros ypatybės : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1983. – 90 p.

1984

193. **Navikaitė R.** Panevėžio viešosios centrinės bibliotekos TBA veiklos analizė : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1984. – 83 p.
194. **Paršeliūnienė K.** Skaitymo veiklos problemos VDR (1979–1983) : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1984. – 61 p.

1985

195. **Dervinytė L.** Utenos rajono Kirdeikių kaimo vaikų skaitymo ypatybės : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1985. – 88 p.
196. **Zajančauskaitė N.** Respublikinės žemės ūkio mokslinės bibliotekos TBA veikla : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1985. – 63 p.

1987

197. **Elenbergaitė E.** Psichologinių ir fiziologinių faktorių įtaka skaitybai : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1987. – [b. p.].
198. **Jankauskaitė S.** Skaitymo įgūdžių tyrimas ir formavimas : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1987. – [b. p.].

199. **Petrauskienė A.** Skaitymo kultūros ugdymas Vilniaus miesto centralizuotoje bibliotekų sistemoje : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1987. – [b. p.].

1988

200. **Buskaitė R.** Kontentinės analizės metodo panaudojimas bibliotekininkystės moksle : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1988. – [b. p.].

201. **Černiauskaitė V.** Vilniaus finansų ir kredito technikumų bibliotekos skaitytojų lektūros ypatumai : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1988. – [b. p.].

1989

202. **Brazdaitė D.** Rajono centrinių bibliotekų kaimo filialų darbuotojai: kadru sudėtis, kvalifikacijos kėlimas, profesinės savybės : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1989. – [b. p.].

203. **Valentaitė R.** Skaitybos klausimų atspindėjimas biuletenyje „Naujos knygos“ : diplominis darbas. – Vilnius : VVU, 1989. – [b. p.]

1990

204. **Arnastauskaitė R.** Jaunimo skaitymo poreikiai ir interesai grožinei literatūrai Vilkaviškio CB : diplominis darbas. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 1990. – [b. p.].

205. **Danisevičiūtė V.** Jaunimo skaitymo poreikiai ir jų tenkinimas Vilkaviškio CB Kybartų m. filiale : diplominis darbas. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 1990. – [b. p.].

206. **Gentvilaitė-Pipynienė J.** Šiuolaikinės masinės bibliotekos veiklos tendencijos : diplominis darbas. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 1990. – [b. p.].

207. **Kudarauskienė A.** Biblioterapija Druskininkų kurorto bibliotekose : diplominis darbas. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 1990. – [b. p.].

Ikonografija

1988

208. **Laisvą** valandą prie buvusio vandens malūno : [nuotrauka] // Bibliotekų darbas. – 1988, Nr. 8, p. 15.
Apie Valstybinės tarpžinybinės bibliotekų komisijos posėdį Pakretuonėje.

1993

209. **Lietuvos** bibliotekininkų delegacija Jūrmaloje : [nuotrauka] / D. Kaunas // Tarp knygu. – 1993, Nr. 7, p. 10.

1996

210. **Viešnage** Mokslų akademijos bibliotekoje Anatolijui Kairiui primins tautinė juosta ; apie parodą MA bibliotekoje, P. Saudargas užriša juostą : [nuotrauka] / V. Valuckienė. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygu. – 1996, Nr. 7, p. 30.

1998

211. **Jubiliatą** Praną Kūrį (antras iš kairės) sveikino įvairių organizacijų atstovai ; apie parodą MA bibliotekoje, kurioje dalyvauja ir P. Saudargas : [nuotrauka] / V. Valuckienė. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygu. – 1998, Nr. 10, p. 33.
212. **Povilas** Saudargas: Deputy Director of the library of the Lithuanian Academy of Sciences : [nuotrauka] // Bulletin of the Lithuanian Librarians' association. – 1998, No. 5, p. 17.

1999

213. **Bibliotekininkystės** katedra 1986 m. Iš kairės į dešinę stovi pirmoje eilėje: Arūnas Augustinaitis, Ala Miežinienė, Genovaitė Raguotienė, Zoja Šembergaitė, Danutė Kastanauskaitė, Stanislavas Dubauskas; antroje eilėje: Viktoras Urbonas, Audronė Glosienė, Vanda Stonienė, Raimonda Balsytė, Renaldas Gudauskas, Povilas Saudargas : [nuotrauka] // Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete. – Vilnius, 1999. – P. 53.
214. **Lietuvos** mokslų akademijos bibliotekos direktoriaus pavaduotojas Povilas Saudargas, Akademikas Antanas Buračas ir kraštotyrininkas

Antanas Stravinskis albumo „Kryždirbystė Lietuvoje“ pristatyme : [nuotrauka] / V. Valuckienė // Mokslas ir gyvenimas. – 1999, Nr. 6, p. 21.

2002

215. **Atidarant** kazachų dailininkų (Marzijos Žaksygarinos ir Anuario Otegeno-Tana) ekslibrisų parodą Lietuvos MA bibliotekoje prakalbą tarė Lietuvos MA viceprezidentas akad. Algirdas Gaižutis, pirmas iš kairės P. Saudargas : [nuotrauka / G. Zemlickas] // Mokslo Lietuva. – 2002, liep. 18–rugpj. 4 (Nr. 14), p. 11.

2003

216. **N. k. V. Zaborskaitės** knygos „Tarp istorijos ir dabarties. Literatūra. Atsiminimai. Publicistika“ pristatymui pasibaigus : [nuotrauka / V. Valuckienė] // Lietuvos mokslų akademijos veikla, 2002. – Vilnius, 2003. – P. 79.

217. **Norintieji** galėjo gauti jubiliatės (Vandos Zaborskaitės) autografą : [nuotrauka / V. Valuckienė] // Mokslas ir technika. – 2003, Nr. 1, p. 4 virš.

218. **Prie** parodos (Ekslibrisai iš prof. Vacio Miliaus rinkinio) stendų etnologai prof. Vacys Milius ir prof. Angelė Vyšniauskaitė bei Lietuvos MA direktoriaus pavaduotojas Povilas Saudargas : [nuotrauka] // Mokslo Lietuva. – 2003, geg. 1–14 (Nr. 9), p. 16.

2004

219. **Janio** Stradinio 70-metį Lietuvos MA bibliotekoje pagerbė mokslo bendruomenės nariai: Latvijos MA viceprezidentas A. Silinis, jubiliatas J. Stradinis su žmona, J. Marcinkevičius, Z. R. Rudzikas, P. Saudargas ir kt. : [nuotrauka / G. Zemlickas]. – (Mūsų kaimynai) // Mokslo Lietuva. – 2004, kovo 18–31 (Nr. 6), p. 6.

220. **Lietuvos** mokslų akademijos bibliotekoje (iš kairės): LMA bibliotekos direktoriaus pavaduotojas Povilas Saudargas, dr. Aldona Vasiliauskienė ir viešnia iš Kinijos prof. Lingyu Huang : [nuotrauka] / V. Valuckienė. – (Kinijos profesorė domisi Lietuva) // XXI amžius. – Kaunas, 2004, birž. 16 (Nr. 45), p. 8.

221. **MA bibliotekos** Higienos ir restauravimo skyriuje 2003 m. konservuotų ir restauruotų dokumentų peržiūroje dalyvauja bibliotekos direktorius J. Marcinkevičius, pavaduotojas mokslo reikalams P. Saudargas ir skyriaus darbuotojos : [nuotrauka / V. Valuckienė]. –

(MA biblioteka) // Lietuvos mokslų akademijos veikla, 2003. – Vilnius, 2004. – p. 104.

2005

222. **Atidarant** Karaliaučiaus 750-ies metų sukakčiai skirtą parodą: Lietuvos MA bibliotekos direktoriaus pavaduotojas P. Saudargas, Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas M. Sabutis, bendrijos „Edelweiss-Wolfskinder“ pirmininkė A. Kažukauskienė ir kt. : [nuotrauka] / G. Zemlickas. – (Mažoji Lietuva) // Mokslo Lietuva. – 2005, lapkr. 10–23 (Nr. 19), p. 4.
223. **Jubiliatą** Eugenijų Ušpurą (50-čio proga) pagerbė akademikai J. Vilemas, Z. R. Rudzikas, Lietuvos MA bibliotekos direktorius J. Marcinkevičius, bibliotekos direktoriaus pavaduotojas P. Saudargas : [nuotrauka] / G. Zemlickas. – (Sukaktis) // Mokslo Lietuva. – 2005, rugs. 8–21 (Nr. 15), p. 13.
224. **Š. m. balandžio** 26 d. Mokslų akademijos bibliotekoje buvo pristatyta Joanos Vigos Čiplytės knyga „Jozas Masiulis knygnešys ir knyginkas“, su knygyno istorija supažindino Povilas Saudargas : [nuotrauka / V. Valuckienė] // Mokslas ir gyvenimas. – 2005, Nr. 5, p. 4 virš.

2006

225. **Dr. A. Gudonytę** sveikina P. Saudargas ir A. Vaičiūnas : [nuotrauka / J. Elekšis] // Gimtinė. – 2006, kovo 1–31 (Nr. 3), p. 3.
226. **Lietuvos** mokslų akademijos bibliotekoje š. m. balandžio 4-ąją buvo atidaryta įdomi paroda „Senasis baltų tikėjimas“ : [nuotrauka] // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 5, p. 18–19.
227. **MA bibliotekos** Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriaus darbuotojos (iš kairės) : E. Keršulytė, G. Smaliukienė ir L. Burneikienė supažindino direktoriaus pavaduotoją P. Saudargą su savo autoriniais darbais : [nuotrauka / V. Kulikauskienė] // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2006, Nr. 1/2, p. 46.
228. **Parodos** (istoriko Adolfo Šapokos šimtmečiui. 1906–1961) atidarymo proga kalba Vilniaus pedagoginio universiteto prorektorius istorikas A. Ragauskas : [nuotrauka] // Mokslas ir gyvenimas. – 2006, Nr. 3, p. 4 virš.

2007

229. **N. k. S. Kanopkaitė** švenčia savo jubiliejų MA bibliotekoje (iš kairės) n. k. L. Rasteikienė, akad. B. Juodka, P. Saudargas : [nuotrauka / V. Valuckienė] // Lietuvos mokslų akademijos veikla, 2006. – Vilnius, 2007. – P. 80.

2008

230. **Prof. Norbertui Vėliui** skirtoje atsiminimų popietėje: etnologė Gražina Kadžytė, kultūrologė Elvyra Usačiovaitė, Lietuvos MA bibliotekos direktoriaus pavaduotojas P. Saudargas ir kt. Apie Lietuvių literatūros ir tautosakos institute bei Etninės kultūros globos taryboje 2008 m. balandžio 17 d. surengtus Profesoriaus Norberto Vėliaus skaitymus : [nuotrauka / G. Zemlickas] // Mokslo Lietuva. – 2008, geg. 1 (Nr. 9), p. 1.
231. **Tai** tik dalis Norbertui Vėliui skirtos atsiminimų popietės dalyvių : tame tarpe ir Lietuvos MA bibliotekos direktoriaus pavaduotojas. Apie Lietuvių literatūros ir tautosakos institute bei Etninės kultūros globos taryboje 2008 m. balandžio 17 d. surengtus Profesoriaus Norberto Vėliaus skaitymus : [nuotrauka / G. Zemlickas] // Mokslo Lietuva. – 2008, geg. 1 (Nr. 9), p. 4.

Literatūra apie Povilą Saudargą

1974

232. **Pas** būsimuosius specialistus / R. Z. – Nuotr. // Bibliotekų darbas. – 1974, Nr. 4, p. 16.
Apie Vilniaus universiteto vyr. dėstytojo P. Saudargo kelionę į Rokiškio rajoninę biblioteką.

1979

233. **Valstybinėje** tarpžinybinėje bibliotekų komisijoje : VTBK prie Lietuvos TSR Kultūros ministerijos 1979 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 31 patvirtino Valstybinės tarpžinybinės bibliotekų komisijos Tarybų naują sudėtį // Bibliotekų darbas. – 1979, Nr. 9, p. 32–36.
Darbo su skaitytojais tarybos nariu išrinktas ir P. Saudargas.

1981

234. **Valstybinė** tarpžinybinė bibliotekų komisija : Šių metų balandžio mėnesį Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija prie Lietuvos TSR Kultūros ministerijos priėmė nutarimą dėl bibliotekininkystės mokslo tiriamojo darbo koordinavimo ir bibliotekų statybos, įrengimų bei bibliotekinio darbo mechanizavimo tarybų pavadinimų pakeitimo, patvirtinti VTBK ir kai kurių jos Tarybų nauji nariai; komisijos pirmininkas J. Bielinis // Bibliotekų darbas. – 1981, Nr. 8, p. 24–30.

Darbo su skaitytojais tarybos nariu išrinktas ir P. Saudargas.

1984

235. **Valstybinė** tarpžinybinė bibliotekų komisija : 1984 metų vasario 9 d. Valstybinės tarpžinybinės bibliotekų komisijos prie Lietuvos TSR Kultūros ministerijos nutarimu VTBK darbo su skaitytojais Taryboje sudaryta tarpbibliotekinio abonemento sekcija. Patvirtinta VTBK ir jos Tarybų pakeista sudėtis, kurią skelbiame; komisijos pirmininkas J. Bielinis // Bibliotekų darbas. – 1984, Nr. 4, p. 25–31.

Darbo su skaitytojais tarybos nariu išrinktas ir P. Saudargas.

1988

236. **Matulaitytė E.** Kultūros darbuotojų ugdytojas. – Nuotr. // Bibliotekų darbas. – 1988, Nr. 8, p. 13.

Apie P. Saudargą, kuris jau 25 metus ugdo Lietuvos bibliotekoms aukštos kvalifikacijos specialistus, kultūros saugotojus.

1989

237. **Atkurta** Lietuvos bibliotekininkų draugija. : Birželio 29 d. Vilniuje įvyko Lietuvos Bibliotekininkų draugijos atkuriamasis suvažiavimas. Priimta draugijos programa ir laikinieji įstatai, išrinktas pirmininkas ir taryba // Bibliotekų darbas. – 1989, Nr. 7, p. 2-as virš.

[Lietuvos bibliotekininkų tarybos narius išrinktas ir P. Saudargas.

1990

238. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 2, p. 19.

Apie pirmąjį LBD tarybos posėdį 1989 m. spalio 24 d., kuriame dalyvavo ir P. Saudargas.

239. **Rimša V.** LBD tarybos pareiškimai, kreipimaisi // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys. – Vilnius, 1990. – P. 124–125.
Apie 1989 m. spalio 24 d. įvykusi pirmąjį atkurtos LBD tarybos posėdį, kuriame dalyvavo ir P. Saudargas.
240. **Rimša V.** LBD tarybos posėdžiai // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys. – Vilnius, 1990. – P. 78–81.
Apie LBD tarybos posėdį, kuriame dalyvavo ir P. Saudargas.
241. **Rimša V.** Lietuvos bibliotekininkų draugijos pirmininkas ir taryba // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys. – Vilnius, 1990. – P. 100–101.
Atkuriamosios LBD tarybos nariu išrinktas ir P. Saudargas.
242. **Rimša V.** Lietuvos bibliotekininkų draugijos veiklos kronika (1989 m. antrasis – 1990 m. pirmasis pusmetis) // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys. – Vilnius, 1990. – P. 101–124.
Suregistruoti P. Saudargo veiklos barai LBD.
243. **Rimša V.** Trys tarybos posėdžiai. Ginamas mūsų socialinis statusas. Kas svarbiausia šiandien? – (Lietuvos bibliotekininkų draugija) // Bibliotekų darbas. – 1990, Nr. 7/8, p. 5.
Apie kai kurių rajonų (Pasvalio, Panevėžio ir kt.) bibliotekų būklę kalbėjo ir P. Saudargas.
- 1993**
244. **Kviečiama** Lietuvos bibliotekininkų draugijos metinė konferencija : (konferencija įvyks 1993 m. gruodžio 9 d.) // Tarp knygų. – 1993, Nr. 11, p. 1.
P. Saudargas yra konferencijos organizacinės komisijos pirmininkas.
245. **Lietuvos** bibliotekininkų delegacijos, dalyvavusios IV Pabaltijo Bibliotekininkų kongrese, kuris vyko 1991 m. birželio 19–24 d. Rygoje ir Bauskėje, sąrašas // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 78–79.
Dalyvavo ir P. Saudargas.
246. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijoje: antrasis LBD suvažiavimas, 1992 m. gruodžio 16 d. // Tarp knygų. – 1993, Nr. 3, p. 5–7.
P. Saudargas išrinktas LBD tarybos ir bibliotekų reformos komisijos nariu.

247. **Lietuvos** Respublikos delegacijos narių, dalyvavusių 57-ojoje IFLA generalinėje konferencijoje Maskvoje (1991 m. rugpjūčio 18–24 d.), sąrašas // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 79–80.
Dalyvavo ir P. Saudargas.
248. **Rimša V.** Iš Lietuvos bibliotekininkų draugijos veiklos (1990–1991 m.) // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 9–13.
Minimi ir P. Saudargo nuveikti darbai LBD.
249. **Rimša V.** LBD veikla: patirtis ir perspektyvos // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 36–52.
Minimas ir P. Saudargo indėlis LBD veikloje.
250. **Rimša V.** Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) veiklos kronika : 1990 m. liepos 1 d. – 1992 m. gruodžio 16 d. // Rimša V. Lietuvos bibliotekininkų draugija : straipsnių ir dokumentų rinkinys (1990–1992 m.). – Vilnius, 1993. – P. 86–127.
Suregistruoti P. Saudargo darbai LBD.

1995

251. **Lietuvos** bibliotekininkų draugijos konkurso komisijos 1994 Metų bibliotekininko vardui suteikti nutartis, Vilnius, 1995 m. vasario 27 d. ; konkurso komisijos pirmininkas P. Saudargas; nariai: K. Mackevičius, A. Skuodytė, E. Stasiukaitienė. – Nuotr. // Tarp knygų. – 1995, Nr. 4, p. 9.

1996

252. **Banionytė E.** Lietuvos bibliotekininkų draugija: tarybos posėdis // Tarp knygų. – 1996, Nr. 11, p. 36–37.
Rugsėjo 24 d. tarybos nariai aptarė veiklos gaires, P. Saudargas supažindino su finansine tarybos veikla.
253. **Banionytė E.** Tarybos posėdis Kaune // Tarp knygų. – 1996, Nr. 7, p. 38.
Apie tarybos narių keliones į užsienį, minimi ir P. Saudargo vizitai į Talino ir Stokholmo bibliotekas.
254. **Iš Lietuvos** bibliotekininkų draugijos trečiojo suvažiavimo dienoraščio ; Lietuvos bibliotekininkų draugijos tarybą išrinktas ir P. Saudargas / V. Valuckienės nuotrauka // Tarp knygų. – 1996, Nr. 1, p. 4–5.

255. **Lietuvos** Bibliotekininkų draugijos konkurso komisijos 1995 Metų bibliotekininko vardui suteikti nutartis, Vilnius, 1996 m. kovo 4 d. ; konkurso komisijos pirmininkas P. Saudargas; nariai: K. Mackevičius, E. Stasiukaitienė, S. Kocienė, V. Garunkštytė, V. Staniulis // Tarp knygų. – 1996, Nr. 4, p. 11.

1997

256. **Dubauskas S.** Saudargas Povilas. – Nuotr. // Knygotyra : enciklopedinis žodynas. – Vilnius, 1997. – P. 324–325.

Trumpi biografijos duomenys.

257. **Lietuvos** bibliotekininkų draugija. Konkurso komisijos 1996 Metų bibliotekininko vardui suteikti nutartis, Vilnius, 1997 m. balandžio 15 d. ; konkurso komisijos pirmininkas P. Saudargas; nariai: V. Garunkštytė, V. Staniulis, E. Stasiukaitienė, R. Žirgulytė // Tarp knygų. – 1997, Nr. 6, p. 23.

1998

258. **Railienė B.** Sveikinome kolegą. – Nuotr. – (Mokslinės bibliotekos) // Tarp knygų. – 1998, Nr. 10, p. 33–34.

Apie P. Saudargo 60-ties metų jubiliejų.

1999

259. **Bibliotekininkystės** absolventai : asmenvardžių sąrašas. – Nuotr. // Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete. – Vilnius, 1999. – P. 197–311.

1961 metais tarp dieninių studijų absolventų yra ir P. Saudargas, p. 210.

260. **Čepytė J.** Vakarinės studijos VU Kauno Humanitariniame fakultete (1964–1996 m.). – Lent. – Bibliogr.: 11 pavad. // Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete. – Vilnius, 1999. – P. 86–122.

261. **Kastanauskaitė D.** Katedros profesinėje aplinkoje ir Lietuvos visuomenėje. – Nuotr. – Bibliogr.: 18 pavad. // Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete. – Vilnius, 1999. – P. 145–161.

Apie dėstytojų mokslinę veiklą, tarp jų ir P. Saudargą.

262. **Mokymo** programos ir metodiniai leidiniai : bibliografijos sąrašas / parengė: Ala Miežinienė, Vita Mozūraitė // Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete. – Vilnius, 1999. – P. 318–332.

Užregistruoti leidiniai, kuriuos sudarė P. Saudargas.

263. **Pakalniškytė J.** Tarptautinė konferencija Krymas'98.– (Užsienyje) // Tarp knygų. – 1998, Nr. 8, p. 40.

Penktojoje bibliotekų specialistų konferencijoje dalyvavo ir P. Saudargas.

264. **Rimša V.** Įteiktos premijos // Bibliotekininkystės naujienos. – 1999, Nr. 2 (10), p. 16–17.

Minima, kad Lietuvos bibliotekininkų draugijos Metų bibliotekininko konkurso komisijos pirmininku ilgą laiką buvo P. Saudargas.

2004

265. **Latvijas** Akadēmiskās Bibliotēkas 470 gadu jubilejas zinātniskā konference, Rīga, Latvija 1994. gada 8.-9. marts // Bibliotheca Rigensis 480: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka gadsimtu liecībās. – Rīgā: LAB, 2004. – P. 88–89, 143.

Bibliografijos rodyklėje pažymėta, kad P. Saudargas 1994 m. kovo 8–9 d. dalyvavo Latvijos Akademijos bibliotekos 470-mečio jubiliejinėje konferencijoje, skaitė pranešimą.

266. **Sinkevičius K.** Septynioliktoji atradimų savaitė: IFLA 57-oji sesija. 1991 m. rugpjūčio 19–23 d. Maskva, Rusija // Sinkevičius K. Septyniolikos savaitių atradimai: prisiminimų nuotrupos. – Vilnius, 2004. – P. 149–155.

Apie P. Saudargo dalyvavimą Tarptautinėse bibliotekininkų asociacijos ir institucijų federacijos sesijose.

267. **Voverienė O.** Grįžta mokslo darbai. – Iliustr. – (Spaudos atgavimo šimtmečiui) // Lietuvos aidas. – 2004, gruod. 10, p. 12.

Apie tęstinį leidinį „Lietuvos mokslų akademijos biblioteka. 2001–2002“, kurio redaktorių kolegijos narys yra ir P. Saudargas.

2006

268. **Mozūraitė V.** Skaitytojų tipologija // Knygotyra. – Vilnius, 2006. – P. 255–257.

Apie Lietuvos skaitymo tyrimus ir skaitytojo sampratą rašė ir P. Saudargas.

2007

269. **Baltrušičienė Z.** Bibliotekininkų sąvadas. – Nuotr. // Abazoriuvienė D., Baltrušičienė Z. Po knygos ženklų: Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos septynių dešimtmečių kelias. 1937–2007. – Pasvalys, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji b-ka, 2007. P. 134–147.

Apie Pasvalio bibliotekos vedėją P. Saudargą (1961 08 01–1962 09 01)

270. **Kairelienė L.** Informacinis rytmetis bibliotekoje – Nuotr. // Lietuvos mokslų akademijos žinios. – 2007, Nr. 2, p. 32–34.

Apie Lietuvos mokslų akademijos prezidento narių, skyrių vedėjų viešnagę, Lietuvos MA bibliotekoje, skirtą VII Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės renginiams, 2007 m.

271. **Narbutienė D.** Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos metraštis. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2007, Nr. 7, p. 30–31.

Apie bibliotekos metraštį, kurio redaktorių kolegijos narys yra ir P. Saudargas.

272. **Račkauskas K.** Prof. Petruį Vasinauskui – 100. – Nuotr. // Gimtinė. – 2007, saus. 1–31 (Nr. 1), p. 1, 8.

Apie profesoriui parengtą knygų parodą, kurioje padėkos žodį tarė P. Saudargas.

2008

273. **Gedvilas Č.** Paminėtas istorikas Zenonas Ivinskis / V. Gaudiešiaus nuotrauka // Žemaitis. – 2008, birž. 3, p. 8.

Žemaičių dailės muziejuje vyko konferencija „Zenonui Ivinskiui 100. Istoriko asmenybė, rinkiniai, tyrinėjimai“. Dalyvavo ir P. Saudargas.

274. **Railienė B.** Bibliotekų ir knygų puoselėtojas. – Nuotr. // Mokslas ir gyvenimas. – 2008, Nr. 8, P. 34–35.

275. **Railienė B.** Tarp knygų ir bibliotekininkių. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2008, Nr. 7/8, p. 16–19.

Sutrumpinimai

akad. ats.	akademikas atsakingas, atsakomasis	m. MA	1. metai 2. miestas Mokslų akademija
b. p. bibliogr. birž.	be puslapių bibliografija birželis	moksl. Nr. nuotr.	mokslinis numeris nuotrauka
CB	Centrinė biblioteka	p. papild. patais. pavad. pirm. portr. prof.	puslapis papildytas pataisytas pavadinimas pirmininkas portretas profesorius
d. dr.	diena daktaras	r. r-klė red. rugpj. rugs. rus.	rajonas rodyklė redaktorius rugpjūtis rugsėjis rusiškai
faks.	faksimilė	santr.	santrauka
geg. gruod.	gegužė gruodis	vyr. VDR	vyriausiasis Vokietijos Demokratinė Respublika
IFLA	Tarptautinė bibliotekinių asociacijų federacija	VRB	Vilniaus Respublikinė biblioteka
ilustr.	ilustracija	VTBK	Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija
JAV	Jungtinės Amerikos Valstijos	VVPI	Vilniaus valstybinis pedagoginis institutas
kt.	kiti		
LAB	Latvijos akademijos biblioteka		
lapkr. LBD	lapkritis Lietuvos bibliotekininkų draugija		
leid. lent. liep.	leidimas lentelė liepa		

Asmenvardžių rodyklė

- Abazoriuvienė D. 269
Aleškevičiūtė A. J., apie 100
Antanaitienė D., red. 7
Aputienė V., red. 143, 148
Arbačiauskaitė K. 171
Arnastauskaitė R. 204
Augustinaitis A., apie 213
- Bakutis R. 190
Baliukonytė O. 175
Balsytė R., apie 213
Baltrušičiūnienė Z. 269
Baltušis J., rec. 131
Banionytė E. 252, 253
Banytė L. 36, 46
Baublys A. 191
Bernotaitė A. 178
Bertulytė A. 176
Bielinis J., apie 234, 235
Brazdaitė D. 202
Brenčytė-Žindulienė I. 172
Buračas A., apie 214
Buračas B., apie 79
Burneikienė L., apie 227
Buskaitė R. 200
Bušmienė S. 157
Butkevičienė B. 47
- Cicėnienė R. 102
Cicėnienė V. 146
- Čaplinskas A. R., apie 103,
110
Čepytė J. 260
Černiauskaitė V. 201
Čiplytė J. V., apie 224
- Dagienė S. 139, 141
Danisevičiūtė V. 205
Deruvienė R. 161
Dervinytė L. 195
Dubauskas S. 256; apie 213
- Elekšis J., fotogr. 225
Elenbergaitė E. 197
Elskus A., apie 84
- Fedorovskytė J. 149
- Gaižutis A., apie 215
Garunkšytė V., apie 255, 257
Gaudiešius V., fotogr. 273
Gaudys V., rec. 157
Gedvilas Č. 273
Geh H.-P., apie 47
Gentvilaitė-Pipynienė J. 206

Glosienė A., apie 213
 Grotusas T., apie 135, 145
 Gudauskas R., apie 213
 Gudavičius E., apie 76
 Gudelis V., apie 133
 Gudonytė A., apie 225

 Huang Lingyu, apie 220

 Ivaškevičius A., apie 68
 Ivinskis Z., apie 273

 Jakubonienė V. 185
 Janickis J., apie 121
 Janickis V. 141; apie 141
 Jankauskaitė S. 198
 Janulaitis A., apie 127
 Jonynas V. K., apie 84
 Jovaiša L., red. 131
 Juodėnienė V., red. 151
 Juodka B., apie 137, 229
 Jurkevičius J., fotogr. 61
 Jusevičienė Z. 164

 Kadžytė G., apie 230
 Kairelienė L. 270
 Kairys A., apie 210
 Kancleris A., apie 69
 Kanopkaitė S., apie 149, 229

 Kanopkienė L. 113, 117; red.
 132, 133, 135–138, 140,
 142–145, 147–150, 152
 Karpavičienė M., apie 154
 Kastanauskaitė D. 261; apie
 213
 Kašuba V., apie 84
 Kaunas D., fotogr. 209
 Kazlauskienė R. 113, 117
 Kažukauskienė A., apie 222
 Kerpauskas F., fotogr. 105
 Keršulytė E., apie 227
 Kisielienė B. 133, 140, 147,
 152
 Kiukytė-Petruilienė P. 173
 Klimka L. 120; apie 129
 Kocienė S., apie 255
 Košinskienė E. 47
 Kozlova L. F., apie 47
 Kudarauskienė A. 207
 Kudirka V., apie 112, 144
 Kudzys A., apie 107
 Kulikauskienė R. – žr.
 Volkaitė-Kulikauskienė R.
 Kulikauskienė J. 135, 145,
 147
 Kulikauskienė V., fotogr.
 108, 111, 114, 227
 Kūris P., apie 211

Kvietkauskienė R. 47
 Labanauskienė D., red. 143,
 148
 Ledas I. 144
 Legotaitė N. 183
 Lilytė J. 90
 Lukošiušas A., rec. 134

 Maciūtė R. 188
 Mackevičius K., apie 251, 255
 Malašauskienė A., rec. 9, 10
 Maleckienė A. 165
 Malinauskaitė D., red. 145
 Marcinkevičienė M. 36, 46
 Marcinkevičius J., red. 132,
 133, 135–145, 147–152;
 apie 72, 219, 221, 223
 Marcinkevičius Just., apie 89
 Masiulis J., apie 224
 Matulaitis J., apie 126
 Matulaitytė E. 263; red. 11,
 158, 163; rec. 9, 10
 Matulis J., apie 77
 Matuzaitė J. 139
 Meškauskas K., apie 91
 Miežinienė A., 262; apie 213
 Milius V., apie 94, 218
 Minkevičienė J. 186

 Morkūnas K., red. 136, 138,
 139, 141
 Morkvėnaitė D. 166
 Mozūraitė V. 262, 268

 Narbutienė D. 271; red. 143,
 148
 Naujokaitis V., fotogr. 51
 Navickaitė G. 162
 Navickaja-Čaikovskaja A. 174
 Navikaitė R. 193
 Nekrošius J. 60
 Norkienė I. 125, 137; red. 149
 Norkūnienė S. 142

 Otegenas-Tana A., apie 215

 Pacepavičiūtė A. E., apie 98
 Pakalniškytė J. 136, 263
 Paršeliūnienė K. 194
 Paškevičiūtė-Kundrotienė E.
 150
 Petrauskienė A. 199
 Petuchauskas M. 7
 Pranckutė A. 132; red. 135
 Preikša V., red. 157
 Prokopčikas A., apie 132
 Pukėnienė R. 144; red. 139, 141
 Puskunigienė G. 177

R. Z. 232
 Račkauskas K. 272
 Radzevičiūtė I. 179
 Ragauskaitė-Mačiulienė G.
 184
 Ragauskas A., apie 228
 Raguotienė G., apie 213
 Railienė B. 132, 151, 152, 258,
 274, 275; red. 133, 135,
 137–139, 141, 142, 144,
 145, 147, 150; apie 66
 Rapoportas S., rec. 131
 Rasteikienė L. P., apie 229
 Razmukas P., apie 74
 Rickevičiūtė K., apie 93
 Rimša V. 42, 46, 47, 131,
 239–243, 248–250, 264;
 apie 155, 245, 247
 Rimšienė A. 192
 Rosinas A., apie 128
 Rudzikas Z. R., apie 219, 223

 Sabaliauskas A., red. 138,
 139, 141
 Sabutis M., apie 222
 Samėnas A. 3, 5, 12
 Sasnauskaitė G. 140, 144;
 red. 138, 139
 Sedekerskytė R. 138

 Selickaitė P. 180
 Semiota E., fotogr. 89
 Senkus J., apie 125
 Silinis J., apie 219
 Sinkevičius K. 134, 156,
 158, 160, 161, 163, 266;
 red. 14; apie 28, 31, 75
 Skomskis J. 61
 Skuodytė A., apie 251
 Smaliukienė G., apie 227
 Stačiokas S., apie 152
 Staniulis V., apie 255, 257
 Stasiukaitienė E., red. 143, 148,
 149; apie 251, 255, 257
 Steponaitienė A. 77; fotogr.
 115
 Steponavičiūtė-Malinauskienė O.,
 apie 96
 Stonienė V., apie 213
 Stradinis J., apie 219
 Stravinskas A., apie 214
 Strukčinskas M., red. 142

 Šalkauskis S., apie 129
 Šapoka A., apie 228
 Šembergaitė Z., apie 213
 Šimkienė B. 167
 Šimkutė Z. 168

Tamošiūnas V. A., red. 149
Teišerskytė O. 181
Tomašaitytė B. 10, 159, 189;
red. 13

Ubeikaitė A. 138; apie 150
Urbonas V., apie 213
Usačiovaitė E., apie 230
Ušpuras E., apie 223

Vaičiūnas A., apie 225
Vaitkevičius K., red. 157
Valentaitė R. 203
Valuckienė V., fotogr. 57,
59, 63, 66, 78, 84, 88,
90, 92, 94, 104, 107,
116, 126, 129, 210, 211,
214, 216, 217, 220, 221,
224, 229, 254
Varnaitė V. 182
Varnelis K., apie 82
Vasiliauskienė A., apie 220
Vasinauskas P., apie 272
Vaškelis A., red. 145
Vaškytė J. 169
Vėlius N., apie 230, 231
Venclovienė A. 126
Vilemas J., apie 223
Vilkas E., apie 57

Vyšniauskaitė A., apie 218
Vitkauskas V., apie 109, 111
Vitkauskienė A. 135, 147
Vladimirovas L., red. 131
Volkaitė-Kulikauskienė R.,
apie 64, 113, 117, 122
Voroneckienė D. 170
Voverienė O. 267

Zaborskaitė V., apie 216, 217
Zajančauskaitė N. 196
Zaveckienė Ž. 28
Zemlickas G., fotogr. 215,
219, 222, 223, 230, 231
Zonytė J. 36, 46

Žaksygarina M., apie 215
Žardeckytė V. 187
Žilinskienė V., apie 50
Žirgulytė R., apie 257

Банк Б. В., apie 153
Гудаускас Р. 32
Лейтманайте В. 25

Povilas Saudargas : bibliografijos rodyklė / Lietuvos mokslų akademijos biblioteka; parengė Bronislava Kisielienė; redaktorių kolegija: Juozas Marcinkevičius (pirm.), Kristina Janušaitė, Birutė Railienė (ats. red.). – Vilnius : Lietuvos MA biblioteka, 2008. – 64, [2] p.

ISBN 978-9986-498-40-7

UDK 012 [Saudargas]; 016:02; 02(474.5) (092)
Sa246

Nuotrauka
Virginijos Valuckienės

Maketavo
Vilija Girgždienė

Leidėjas
Lietuvos mokslų akademijos biblioteka
Žygimantų g. 1/8, LT-01102 Vilnius